

J. F. DULLES: SATELITAI NORI EITI TITO KELIU

NIKITOS CHRUSČEVO ILGAS LIEZUVIS NUTEIKĖ ANGLUS PRIEŠ SOVIETUS

ASTRIAUSIAI KREMLIAUS "DVYNYIAI" SUSIKIRTO
SU BRITŲ SOCIALISTŲ DARBO PARTIJOS VADAIS

LONDONAS. — Kol Chruščiovas mažiau kalbėjo, tol anglai laikėsi šaltai, santūriai, o kai jis ėmė pikintis ir net grasinti vandenilio bombomis bei tarpžeminėmis raketomis, kurios pasiekiančios "bet kurią vietą pasaulyje", anglai pradėjo Nikitą vadinti nepraustaburniu ir blogiausios rūšies diplomatu.

Birminghame prekybos rūmų pirmininkas E. M. Clayson, atsiliepdamas į Chruščiovo kalbą rūmų pietuose pirmadienį, pareiškė:

"Kai Chruščiovas pradėjo be reikalo girtis Soveitų galingumu, daug kam pasirodė, kad kaip tik jis grumoją kumštėmis ir skelbia grasinimus".

Chruščiovas prisipažino, kad jis Birminghame matęs tik vieną tarp demonstrantų, grasinantį jam kumštīm (ten buvo susirinkę tarp kitų 3,000 latvių, kurie nešė plakatus, skelbiančius Latvijos pavergimą ir žmonių deportavimą). Bet to užteko, kad Chruščiovas imtų šūkauti prekybos rūmų pietuose: "Negrasinkite kumštėmis Sovietams". Jis tuoj nukrypo į 1917 metus į anglų ir kitų "kapitalistų" intervenciją prieš bolševikų revoliuciją. Jis priminė, kad tiems, kurie grumoją Sovietams kumštėmis, laukia Hitlerio likimas.

Nori atskirti Angliją nuo JAV

Londono dienraštis "Daily Telegraph", šitaip atsiliepė apie Chruščiovo užsimojimus:

"Jis aiškiai parodė, kad jo noras prekiauti pareina nuo troškimo sukirsti Angliją su Amerika. Mūsų svečiai iš Rusijos turi pripažinti, jog saldūs žodžiai, nemažiau kaip ir grasinimai, yra menkas pakaitalas nuoširdžioms deryboms".

Brutališkiausias atstūmimas

Pirmadienio vakarą, grįžę iš Birminghame į Londoną, Bulganasas su Chruščiovu buvo pakviesti vakarienei pas anglų darbo partijos parlamento narius. Partijos vadas Hugh Gaitskell paprašė Kremliaus vadus paleisti kalinamus socialdemokratus, o taip pat užtarti persekiojamus žydus. Tai labai įsiutino Chruščiovą. Jis atsakė, kad Sovietų Sąjungoje iš viso nėra socialdemokratų, o kalbos apie žydų persekiojimą esančios propagandiniai išmįslai. Gaitskell norėjo įteikti sąrašą iš 200 socialdemokratų, kurie jo žiniomis yra kalinami Sovietų kalėjimuose. Sąrašas dar daugiau įpykino Chruščiovą.

Darbiečiai paprašė Maskvos "dvynius", kad jie paragintų ir savo satelitus dėl kalinamų socialistų paleidimo. Chruščiovas vėl atarė, kad jis neatsakingas ir jam nerūpi, kas dedasi kitose valstybėse.

Dienraštis "Daily Mail" pasi-piktinęs tokio humaniško prašymo atmetimu, rašo: "šis humanitarinio prašymo politinis atstūmimas buvo pats brutališkiausias per eilę metų".

"Chicago Daily News" korespondentas David Nichol iš darbiečių susitikimo su Sovietų vadais padarė tokia išvadą: "Komunistams daug lengviau sekasi kalbėtis su karaliais ir kapitalistais, negu su unių ir darbo partijos vadais".

IŠ VISO PASAULIO

Pasitraukė čekų vicepremieras

VIENA. Austrija. — Komunistinės Čekoslovakijos premiero pavaduotojas ir karo ministeris generolas Cepicka įteikė savo atsisistatydinimą. Jis buvo partijos išbirtas už asmens kulto (stalinizmo-gottwaldizmo) ugdymą. Cepicka buvo mirusio prezidento Gottwaldo žentas. Panašių kaltinimų teko ir mirusiam Gottwaldui.

Auga alžierių atkaklumas

KAIRAS, Egiptas. — Keturi nuosaikesni alžierių kovotojų vadai atbėgo į Kairą ir prisijungė prie Alžirijos išlaisvinimo fronto, kuris yra pasiryžęs kovoti su prancūzais iki visiškos pergalės. (Alžirijos partizanai vienoj vietovėj išskerdė 100 vietinių gyventojų, kadangi jie buvo lojalūs prancūzams).

Liudijo apie falangos terorą

MADRIDAS, Ispanija. — Teisėjas Garcia Gomez, pradėdamas bylą prieš 4 intelektualus pasakė, kad jis nori parodyti, jog Ispanijos teismai nėra tokie, kaip komunistų, ir kad jis spręs bylas prie atvirų durų. Tačiau Ispanų laikraščiai, valdžios cenzūruojami, neparašė nė vienos eilutės apie buvusio Madrido universiteto teisų fakulteto dekaną Torres Lopez liudijimą. Jis liudijo teisme apie falangistų terorą Madrido universitete, apie falangos narių siautėjimą, apsiginklavus revolvieriais ir mūšimo "įrankiais".

Italija įsteigė aukšč. tribunolą

ROMA. — Italija iškilmingai įšventino konstitucinį aukštąjį tribunolą, kuris buvo sukurtas, nusizūrėjus į JAV aukščiausiąjį teismą. Teismas visų pirma turi persvarstyti daug naujų įstatymų ir išaiškinti, ar jie suderinami su naująja (1947 m.) Italijos respublikos konstitucija. Pav., daug abejonių yra sukėlus dabartinis policijos įstatymas, išlikęs iš fašistinių laikų.

Rusų jūrininkai grįžė "geruoju"

NEW YORKAS. — Iš Sovietų atstovybės buvo atsakyta, kad anie 5 jūrininkai, kurie grįžo bal. 7 d. atgal į Sovietų Sąjungą, tai padarė savo valia, o ne prievarta. Tai gerai žinanti ir JAV imigracijos įstaiga. Bet Amerikos spauda ir senatoriai abejoja imigracijos įstaigos rūpestingumu ir tinkamu pasielgimu žiuo atveju. Senato vidaus saugumo k-tas, apklausinęs vieną rusų jūrininką, spėjusį iškrukti iš Sovietų agentų nagų ir gavo iš jo žinių, jog šiai "sniego operacijai" Amerikoj vadovauja Sovietų atstovas Jungtinėse Tautose Sobolevas.

Atitaisymas: Pirmadienį paskelbtaj žinioj apie Dr. St. Matulaičio mirtį ir palaidojimą Vilniuje, buvo sukeista jo pavardė su Matulionio.

Sovietų Sąjungos bosai Nikita Chruščiovas ir N. Bulganas atvykę į Londoną pasitarimams.

KARALIAUČIŲ NUSKENDO SOVIETŲ KREISERIS NUO SAVO PAČIŲ MINŲ

UŽ TAI BUVĖS PAVARYTAS LAIVYNO VIRŠ-KAS

ROMA. — Patikimi italų informacijos šaltiniai tvirtina, kad Karaliaučiaus (dabar Kaliningrado) uoste prieš kurį laiką nuskendo Sovietų kreiseris "Novosibirsk", 7,300 tonų, užplaukęs ant savųjų minų.

Su kreiseriu nuskendo ir daug jūrininkų. Kreiseris buvo gautas po karo iš italų už reparaciją. Italai jį vadino "Duca d'Aosta". Sovietai jį pavadino "Stalingradu". Bet kai išėjo iš mados Stalinas, laivas buvo pavadintas "Novosibirsk".

Bal. 7 d. buvo pranešta, kad Sovietai pašalino laivyno viršininką adm. Kuznecovą ir jį pakeitė admiralu Gorškovu. Iš italų laivyno šaltinių pranešama, kad Kuznecovas buvo pašalintas ne dėl ligos, bet dėl to kreiserio. Jis gynęs kreiserio kapitoną, kuris, įvykus nelaimėj, ilgai laukė, kol davė leidimą jūrininkams gelbėtis. Per tai žuvo daugiau vyrų, negu reikėjo.

Adm. Kuznecov: jau ir anksčiau turėjęs nuomonių skirtumų strateginiais klausimais. Apie jį Chruščiovas esąs pasakęs, kad jis nori vesti ateities karą su praeties ginklais (kreiseriais, o ne raketinių ginklų laivais).

"Kai kurie anglai elgėsi kiauliškai", — piktinosi Nikita

Turėjo galvoj darbiečius

LONDONAS. — Antradienio vakarą Bulganasas ir Chruščiovas suruošė po dienos darbų rautą SSSR ambasadoj.

Chruščiovas buvo gerokai įgėręs, bet ūpas buvo visą laiką blogas. Jis pasiguodė, kad kai kurie anglai su jais "kiauliškai" pasielgė. Jis nepasakė, kas jie tokie buvo, bet korespondentams buvo aišku, jog Nikita turėjo galvoj nesmagų pirmadienio vakarą pas anglų darbo partijos vadus.

Norėta susikalbėti dėl bendro komunistų-socialistų fronto Anglijoj, o gavosi tik aštri kova, darbieiams užvedus kalbą apie socialistų persekiojimą komunistų šalyse ir reikalavimą paleisti gyvuočius iš kalėjimų.

Vėliausios žinios

— Sovietų vadai Bulganasas ir Chruščiovas turėjo progos pamatyti, kaip dirba anglų parlamentas. Atstovai klausinėjo Edena ir apie tokius dalykus, kaip Sovietų vadų pasiūlymus. Edenas pažadėjo išleisti komunikatą, pasibaigus pasitarimams.

— JAV kontrspionazo įstaigos direktorius Allen Dulles pareiškė didelę abejonę, ar Sovietai būtų tiek toli pažengę raketinuosė ginkluose, kaip kad Chruščiovas gyresė Birminghame, Anglijoje.

— Chruščiovas Londone "pripuolamai" susitiko su garsiuoju filmų komiku Charlie Chaplin ir pakvietė jį atsilankyti Maskvoje.

— Alabamos valstybės ir ypač Birminghame miesto valdžia griežtai pasipriešino JAV aukščiausiojo teismo nutarimui panaikinti antirasinius nuostatus keleivių susisiekime. Prieš nutarimą žada kovoti ir kitos pietinės valstybės.

— Douglas Aircraft Co. pagaminoma milžinišką transportinį lėktuvą, C133A, kuris yra du kartus didesnis už didžiausią ligšiolinį transportinį lėktuvą C124—"Globemaster". Naujasis lėktuvas gali paimti 100,000 svarų krovinio arba 200 žmonių. Jis buvo išbandytas Edwards bazėj, Kalifornijoje.

— Prez. Eisenhoweris buvo atvykęs į savo gyvenamąją vietą dalyvauti pirminiuose Pensilvanijos valstybės rinkimuose. — Paaškęjęs anglų vyriausybės nusistatymui, kad jį ir toliau neparduos Sovietams strateginės svarbos prekių, Chruščiovas pradėjo atvirai rodyti savo pyktį ir nusivylimą kelione į Angliją.

— JT gen. sekretorius atskrido į Amman tartis su Jordanijos vyriausybe dėl paliaubų su Izraeliu. Sirijos vadai vakar sutiko skelbti paliaubas tik ta sąlyga, jei Izraelis atsisakys nuo Jordano upės vandenų naudojimo laukų drėkinimui.

Dr. Mykolas Devenis liudys Washingtone

WATERBURY, Conn. — Balandžio 25 ir 27 d., kaip vakar buvo pranešta "Naujienose", bus vieši liudininkų apklausinėjimai JAV senato pakomitetyje (subcommittee). Washingtone, vergų darbo klausimu, praktikuojamu Sovietų Sąjungoje ir kitose komunistų valdomose šalyse. Pakomitečio pirmininkas yra senatorius Paul H. Douglas (dem. iš Chicago).

Tarp liudininkų, kurie duos parodymų apie vergų darbo stovyklas Rusijoje, yra pakviestas vienas lietuvis — Dr. Mykolas Devenis, iš Waterbury, Conn. Tuo reikalu jisai trečiadienį vyks į Washington, D. C.

Liudininkų apklausinėjimai bus daromi, pasiremiant rezoliucija, kurią JAV senatui įteikė sen. Humphrey (dem., Minn.).

Rezoliucija, smerkiančia prievartos darbą, stipriai remia Amerikos Darbo Federaciją, kuri tuo klausimu ruošia specialų pranešimą Tarptautinės Darbo Organizacijos konferencijai, įvyksiančiai birželio mėn. Ženevoje.

Sovietai prižiūrės slaptąją policiją

Dabosią saugumo organų veiklą

MASKVA. — Sovietų aukščiausiosios tarybos (seimo) prezidiumas sudarė specialią komisiją, kuri turės prižiūrėti visų saugumo organų, įskaitant ir MVD (slaptosios policijos ministerijos) valdininkų darbą, sumant, tardant ir teisiant žmones.

Valdžios biuleteny sakoma, kad ligi šiol saugumo ir slaptosios policijos pareigūnai galėję saugvaliauti, dirbdami šį svarbų darbą be jokios komunistų partijos ar aukščiausiosios tarybos priežiūros. Tokiu pasakymu Sovietai nori nuimti nuo komunistų partijos jos atsakomybę už ligšiolinius "prisipažinimus" ir sušaudymus.

Dieną prieš tai buvo pasmerktas Stalino — Višinskio sukurta teismų procedūra, priėmusi Višinskio "teisės filosofiją", kad galima žmogų nubausti net mirties bausme, išgavus iš kaltinamojo "prisipažinimą" (jį kankinant) ir tik prileidžiant, ir neįskant aiškaus įrodymo, kad suimtas yra nusikaltęs.

RYTŲ EUROPOS KOMUNISTŲ PARTIJOS IŠGAVUSIOS DIDESNES LAISVES

KREMLIAUS VALDŽIA PRIVERSTA NUSILEISTI, — KALBĖJO KORESPONDENTAMS VALST. SEKRET.

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius tvirtino antradienio spaudos konferencijoje, jog turima aiškių žinių apie Sovietų valdžios varžytų atleidimą nuo savo satelitų Rytų ir Vidurio Europoje.

Amerikos agentai klausydavosi SSSR pokalbių telefonu

Aprodė korespondentams slaptą tunelį R. Berlyne

BERLYNAS. — Raudonosios armijos vadovybė Rytų Vokietijoje įteikė protestą JAV kariuomenės viršininkui Vakarų Vokietijoje už "neleistiną" klausymąsi Sovietų vadų ir pareigūnų pasikalbėjimų telefonu.

Protestą įteikė Sovietų štabo viršininko pavaduotojas gen. Zarenko. Berlyno priemiesty Sovietai aprodė spaudos korespondentams amerikiečių iškastą tunelį, 16 pėdų gilumo ir 1,675 pėdų ilgumo. Čia JAV armijos agentai galėję prieti prie Rytinio Berlyno telefono kabelio ir klausydavosi, ką kalba raudonarmiečių karininkai.

Sovietų ryšių karininkas, kuris davė paaiškinimus korespondentams, kaip tunelis buvo padarytas ir kaip jamė amerikiečiai klausydavosi slaptų Sovietų pokalbių, pripažino, kad tai buvo "labai gudrus amerikiečių darbas".

Prisikasę prie kabelio, amerikiečiai galėdavo klausytis telefoninių pasikalbėjimų per 60 porinių vielų.

Eisenhower palaiko stambias bendroves — pareiškė Kefauver

Senatorius reikalauja tirti automobilių kainas

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. Kefauver (dem., Tenn.), kovojas už nominavimą į prezidentus, pavadino prezidentą Eisenhowerį didžiųjų korporacijų rėmėju.

Jis, kartu su senatoriais Humphrey (dem., Minn.), Knowland (resp., Cal.) ir Curtis (r., Neb.), kalbėjo automobilių unijos (UAW) susirinkime.

Didžiausio klausytojų pritarimo susilaukė Kefauver ir Humphrey. Kefauver reikalavo patikrinti automobilių gamybos suvikiną ir pažiūrėti, kokius pelnus ima automobilių didžiosios korporacijos.

Sen. Knowland įrodinėjo, kad respublikonų valdymo laikai pasižymi visuotine gerove ir iš jos esą negalima išskirti didžiasias korporacijas.

Kefauver liko prie savo tvirtinimo, kad net Coolidge ar Hooverio laikais didžiosios korporacijos nebuvo taip palaikomos, kaip Eisenhowerio vyriausybės. Jo vyriausybė sudaro tik didžiųjų biznierių atstovai. Veltui Eisenhowerio vyriausybės išskotum liaudies atstovo.

— Prisiekusiųjų teismas Denver, Colo., pasiūlė nubausti John Gilbert, 24 m. mirties bausme. Jis padėjo į lėktuvą bombą ir nužudė motiną bei 44 keleivius.

Sovietai, dėstė Dulles, buvo priversti pripažinti "titoistų" idėjas ir tuo pačiu savarankiškiau galvojančių vietinių komunistų reikalavimą, kad komunistinė valstybė gali valdytis ir nesurištomis rankomis Maskvos pančiais.

"Titoistinio" galvojimo komunistai, kurie išliko nesužadėti, dabar paleidžiami satelitinėse šalyse iš kalėjimų, o sušaudytieji rehabilituojami.

Šitokia satelitinių valstybių komunistų kova, aišku, nestiprina, o silpnina Sovietų Sąjungą. Ir tai yra viena iš priežasčių, dėl kurių Kremliaus vadai darosi santūresni savo agresiniais veiksmais ir bando nuduoti esą Vakarams draugiški, kalbėjo valstybės sekretorius.

JAV nekviečia Kremliaus vadų

Korespondentams priminus Chruščiovo ir Bulgano norą atvažiuoti į Ameriką, Dulles paaiškino, kad nei jie, nei marš. Žukovas nėra gavę ir nežinia ar kada gaus JAV kvietimą atvažiuoti į Washingtoną. (Chruščiovas tikisi pasirodyti Amerikoj po rudens rinkimų).

Tiria pabėgėlių persekiojimą

Sekretorius Dulles patvirtino, kad FBI agentai smulkiai tiria, kaip pabėgėlius persekioja Sovietų agentai. Ir jei pasitvirtins, kad už anų 5 sugrąžintų rusų jūrininkų "perkalbėjimų" nuopelnai tenka Sovietų atstovui Jungtinėse Tautose Soboleviui, JAV vyriausybė įteiks Sovietam griežtą protestą.

Apie NATO platesnę veiklą

Sekretoriaus tvirtinimu, užpuolimo pavojus iš Sovietų yra sumažėjęs ir, savaime aišku, kad tokiu atveju mažėja ir NATO sąjungininkų susirūpinimas savo gynyba.

Kad organizacija neišgležtų, reikės plėsti NATO veikimą į kitas sritis, svarbiausia į glaudesnį ekonominį bendradarbiavimą. Šie dalykai bus svarstomi NATO tarybos suvažiavime Paryžiu kitą savaitę.

Jordanai nužudė 4 Izraelio piliečius

Iškė protestą Hammarskjöldui JERUZALĖ. — Arabų savižudžių dalinys, įžygiavęs į Izraelį iš Jordanijos, užpuolė ir nužudė 4 Izraelio piliečius, inžinierius, važiuosius automobiliu apie mylią nuo Jordanijos sienos.

Izraelio užsienio reikalų ministras Shareet skubiai pasiuntė protestą JT gen. sekretoriui Hammarskjöldui į Damaską, kur jis dabar tariasi su Sirijos valdžia apie paliaubas.

Izraelio proteste sakoma, kad nesvarbu, iš kokios pusės įsibrauna arabų užpuolikai, jie vistik reikią Egipto savižudžių dalinių užpuodinėjimą Izraelio teritorijoj ir duotų pasižadėjimą lauzymą.

SCOTTVILLE ŪKININKAI VAŽINĖJA BUICKAIS

Scottville, Mich. — Išvažinėjęs apie 30 metų savo senų chevroletu, nutariau nusipirkti Buicką. Būčiau galėjęs vietoje kokių dylerį rasti, bet nutariau kreiptis Kurajit, tai padariau dėlto, kad Dan Kuraitis yra geras ir senas naujienietis, o aš taip pat jau virš 40 metų turiu ryšių su Naujienomis.

Zinau, kad ponai Kurajitai dirba Lietuvos gerovei, dažnai tą darbą paremia aukomis, tai ir man atrodo, jog yra reikalingas paremti ir pagerbti tuos žmones, kurie žiūri ne vien tik savo asmeniškos naudos, bet ir visų gerovės.

Galiu pasakyti, kad neapsirinkau. Pirkdamas Buicką pas Kuraitį, klaidos nepadariau. Be to, nors gyvenau ir toliau, bet man automobilis brangiau nekainavo.

Chicago nepažįstu

Atvažiauju į Chicago Buicko pirkti, važiuoju, rodos, man pažįstamomis gatvėmis, bet Chicago negaliu pažinti. Nei žmonių pažįstamu nesutinku, nei tų pačių vietų nerandu. Žmonės eina į darbą, skuba, važiuoja busais, automobiliais. Tiek jų daug, kad ir man vietas nėra. Pirmą važinėdamas raudonąsias streetcarais, o dabar jų visai nesimato. Rodos, senesniai išvažiauju iš Chicago, bet pasirodo, jog tai buvo prieš 34 metus. Vis rečiau atvažiuoju, bet laikas nejučiomis prabėgo. O Chicago tuo tarpu pasikeitė.

Iš ryto užvažiauju į Naujienas. Dirbtuvėje rinkėjai jau dirbo, bet ofise dar nieko nebuvo. Pasirodo, Naujienose žmonės dirba 24 valandas. Kai vieną darbą baigia, tai kiti pradeda. Ofisas uždaromas, bet dirbtuvėje visą laiką yra žmonių.

Šalia Naujienų lietuviškame restorane užkandome ir nuvažiuojame Kurajitų ieškoti. Jį radome didelėje Milda Buick, Inc., automobilių parodotuvėje ir dirbtuvėje. Ten jau buvo ir pats Kuraitis. I tris valandas jis visus popierius sutvarkė.

Gavęs automobilį, tuojau išvažiauju. Vienas mano pažįstamas dar mane truputį palydėjo, parodė, kaip lengviau pasiekti 31 kelią. O kai pasiekėm šį kelią, tai savo žentui Danui ir sakau: — Dabar mes jau žinome, kuriu keliu važiuoti, po Chicago nereikės klaidžioti.

Už kelių valandų mes jau buvome namie. Naujas Buickas mus greitai parnešė. Traukia jis kaip stoinavi kumeliai, be sustojimo.

Apilankiau naujieniečius

Ant rytojaus nuvažiauju pas senus savo pažįstamus J. Ribus, gyvenančius Branch srityje. Jie labai gražiai gyvena. Rodos, kad jiems nieko netrūksta. Viskas gerai sekasi. J. Ribas yra senas ūkininkas, moka ūkio reikalus tvarkyti. Jis užsirašė dienraštį visiems metams ir sako: — Be Naujienų nieko nežinau. Nežinau, kas dedasi pasaulyje.

Vėliau nuvažiauju aplankyti Marijoną Kazlauskienę. Ji taip pat užsirašė dienraštį ištisiems metams. Marijona dabar gyvena pas savo sūnų, kuris turi nepaprastai didelį ūkį, daug raguočių. Ji turi laiko laikraščius skaityti.

Scottville'je užsukau pas Karolionus. Jie taip pat užsirašė Naujienas metams.

Be to, užvažiuoju pas Frances Kavaliauskas. Ji gyvena kaip tikrai Kurajit, tai padariau dėlto, kad Dan Kuraitis yra geras ir senas naujienietis, o aš taip pat jau virš 40 metų turiu ryšių su Naujienomis.

— Jei žinai, tai prirodyk man kokį senbernį arba našlį...

Frances labai gražiai gyvena. Turi savo namą. Nieko jai netrūksta, tiksliai gero draugo. Ji taip pat užsirašė Naujienas.

Visiems tariau aciū už parodytą draugiškumą ir vaišes.

Vaivadienė serga

Girdėjau, kad ilgametė mūsų bendradarbė ir gera naujienietė Natalija Wayward - Vaivadienė, gyvenanti Irons, Mich., sirguliuoja. Visi norime, kad ji galimai greičiau pasveiktų.

Edward Zalis pardavinėja farmas

Buvau nuvažiajęs ir pas ponus Zalius. Jis dirba ūste, bet tuo pačiu metu ir farmas pardavinėja. Jis turi surinkęs daug gerų ūkių. Visa eilė fermerių išsineja pensijon, žemės dirbti negali, tai Zalis pardavinėja jų farmas. Jis man davė skelbimą paskelbti Naujienose.

Pas mus dabar nepaprastai gražu. Kiekviena diena neša džiaugsmą ir grožį. Kai išeini į laukus, tai ir namo grįžti nenori. Farmeriai rengiasi laukų darbams, galvijai nerimauja tvar-tuose.

Be to, visą dieną paukščiai čiučia, varlės kurkia, žuvis maudosi, o saulutė taip gražiai šildo, kad į vidų nesinori eiti. Oras toks švarus, toks skanus, tiksliai kvėpuok ir džiaukis. Negalite įsivaizduoti, kaip dabar gražu ūkyje. Wm. A. Pilypas

Žuvo dėl užmiršto rakto

Advokatas Herman F. Hallmann, kuris savo raštinę laiko Garrick pastate (64 W. Randolph), iškrito pro langą ir užsimušė.

O tai įvyko štai koku būdu: Hallmann pirmadienio vakare norėjo įeiti į savo raštinę, bet buvo pamiršęs raktą. Valytoja atsisakė raštinės duris atrakinti, kadangi ji nepažino Hallmanno. Tąsyk Hallmann įėjo į kaimyninę raštinę, kurią laiko nejudomų nuosavybių brokeris Joseph J. Rausch. Pastarajam jis pareiškė, kad jis žinąs būdą kaip į savo raštinę įsigausti.

Rausch iš raštinės trumpam laikui turėjęs išeiti. Kai grįžęs atgal, tai radęs langą atidarytą. Matyti, Hallmann bandė prie savo raštinės lango prislinkti ir jį atidaryti. Beslinkdamas, kaip atrodė, jis nuo palanginės nusprūdo ir nukrito.

Hallmanno raštinė yra septintame aukšte.

Koks šventasis su uodega? — Atsakydamas rasite MSLU KNYGOJE Gaunama NUGAB. NOSE tik už \$1.00.

San Diego, Calif.

... e lietuvų vakarą

Naujų enų Nr. 80 už krūmo pasislėpęs p. Zarėnis sako, kad "K. Vičas visai be pagrindo priekaištuoja lietuvų parengimo sumanytojams".

Tai netiesa. To lietuvų parengimo sumanytojais buvo lietuvų klubas. Iš 3 narių buvo sudarytas komitetas, kuris ir turėjo surengti Lietuvos nepriklausomybės sukakties vakarą bei nueiti pas San Diego miesto burmistrą Lietuvos Respublikos Dienos paskelbimo reikalui.

O Naujienose prieš tą vakarą kažkoks V. (galimas daiktas, kad tas pats Zarėnis) štai ką teikėsi parašyti: "Štai jau artinasi Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo sukaktis, ir mūsų kolonija subruzdavo tą sukaktį paminėti. Vytauto Belfiaus pastangomis (o kur tuvo kiti komiteto nariai? — K. V.) buvo išrūpinta įvykdyti Lietu-

vos Respublikos Diena (Republic of Lithuania Day), kurią paskelbė burmistras Charles Dail. Skelbdamas tą dieną, burmistras Dail rašė į ją (Vas. 16) švęsti, ypač lietuvų kilmės žmonėms".

Taip Naujienose buvo rašoma apie rengiamą lietuvų šventę. O dabar apie patį parengimą: kaip ir kokioje nuotakoje jis praėjo.

Nuvažiauvome apie 8 val. vakaro. Aš nupirkau tris biletus ir laukiau. Žmonių jau buvo apie 50. Kai kurie jų šoko. Iš laukėme iki 10 val., bet oficiališkai niekas vakaro neatidėjo. Vadinasi, nei angliškai, nei lietuviškai niekas į publiką ne žodžio nepratarė. Dėl šokių gal tai ir gerai, bet čia juk buvo lietuvių šventė (taip ir Naujienose buvo skelbiama), tad, rodosi, tos šventės apibūdinimui buvo galima pasirinkti koks pusvalandis. Pirminkams galėjo labai trumpai lietuviškai pakalbėti. Kas nors iš klubo narių būtų galėjęs kelias minutes angliškai pakalbėti.

Sveikintaučiai, sako p. Zarėnis, prkalbomis nesidomiu. Esu tikras, kad po 10 val. vakaro ir lietuviai prkalbomis nebesidomė, o juo labiau vieną kitą stipresnės paragavę bei alučiu užsigardžinę. Jei nebūtų pasitaikęs vienas kitas pažįstamas, tai, žmogus, nebūtum žinojęs nė kur pakliuvęs.

Girdi, mūsų mieste tik saujelė lietuvų, rašo p. Zarėnis. Kiek teko patirti, tai seniau klubas priklausė 60 žmonių. O jei klubas šiandien tik 20 narių beturi, tai, tur būt, yra priežastis, kodėl nariai išbėgiojo.

Jei aš neklystu, tai San Diego mieste yra per 100 lietuvų. Jų tarpe yra ir keli biznierių. Šiaip ar taip, šimtas jau nėra tokia maža saujelė. Mano manymu, reikėtų surasti priežastį, kodėl lietuviai šalinasi klubo. Ir ne tik surasti priežastį, bet ir ją pašalinti, kad klubas ir vėl galėtų sustiprėti.

Savo pareiškime p. Zarenis dar kartą štai ką teigia: "Minėtas parengimas buvo sėkmingas. Jau tas faktas, kad 200 kitataučių atvyko ir biletus nusipirko prie durų tatau patvirtina (patriotai bilety neplatino)".

Gerai. O kiek "nepatriotai" bilety išplatino?

Kitas dalykas. Kitataučių, spėjau, buvo apie 150, lietuvių ir lietuviškais drabužiais papuoštų šokėjų, sakysime, 50. Dabar susidaro mįslė: jeigu 200 kitataučių prie durų nusipirko biletus, o publikos iš viso buvo 200, tai kur tie 50 lietuvių dingo?

Matyti, lietuviai sutirpo "amerikoniškame katile" ir virto kitataučiais...

Susirinkimas buvo pranešta, kad iš viso bilety buvo parduota 183. Šokėjai ir darbininkai bilety neperko, o "patriotai" bilety neplatino, tai kyla klausimas, kiek "nepatriotai" bilety išplatino?

Toliau p. Z. rašo: "Kiekvieną mėnesį jie susirenka ir pagal savo išgales dirba lietuviškos la-bui. Jie šelpia Vasario 16-tos gimnaziją Vokietijoje ir anglų spaudoje garsina Lietuvos ir lietuvių vardą".

Pernai Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga klubas surengė vakarą, kuris davė \$300 pelno (jokių pašalpų klubas nemoka). Lapričio mėnesį paskyrė Vasario 16-tos gimnazijai \$15, San Diego našlaičiams vaikams \$5.00 ir \$5.00 vėžio ligos fondui.

Tai ir viskas. Altui ir Balfui, kurie daugiausia rūpinasi Lietuvos ir lietuvių reikalais, nieko nebuvo paskirta.

Siemet nuo parengimo liko tik \$50. Mat, parengimas įvyko gavėnijoje, tad ir pajamos buvo žymiai mažesnės.

Zarėnis rašo: "O ką yra nuveikę didieji 'patriotai', kurie tik garsiai kalbėti moka? Vien tik šnektą yra pigi ir mažai ko verta".

Tiesa, šnektą yra pigi, bet kas gi labai garsiai kalba?

Nežinau, ar p. Z. mane "karūnavoja didžiuoju patriotu", ar ne. Bet tiek jau to. Vis dėlto turiu pasakyti, jog "didieji patriotai" jau savo atliko: jie dirbo, kiek galėjo ir kiek sugebėjo. Dirbo jie nepalyginti sunkesnėse aplinkybėse. Dabar suteikiama proga "mažiems patriotams" pasireikšti bei pasidaryti Lietuvos ir lietuvių gerovei. O jei tai galima padaryti tarp kitataučių, tai juo geriau.

Nėra malonu apie savo menkus darbelius kalbėti. Bet jeigu esi spiriamas prie sienos ir tylėsi, tai taip darydamas prisipažinsi, jog iš tiesų nieko nesi padaręs ir kad "vien tik šnektą yra pigi ir mažai ko verta".

Pradėjome mes veikti, kai p. Z. gal dar nė vystyklų neturėjo (taip tik spėjau, nes jis rašo pasislėpęs). Nebandyčiau iš viso gyvenimo išpažintis atlikti, nes per daug "griekų" gal ir neturiu. Bet vis dėlto šį tą pasakysiu.

I San Diego atvykau gyventi tik prieš vienerius metus su mažu viršum. Daug ką apie šios kolonijos lietuvių nuveiktus darbus negaliu pasakyti, nes su jais dar nesu tinkamai susipažinęs. Vienok apie save trumpai galiu štai ką pasakyti: pernai Chicago apiešdamas palikau Naujienose kiek pinigų, iš kurių studentams paskyriau \$10 ir \$15 Vasario 16-tos gimnazijai Vokietijoje. Kiek anksčiau tai pat gimnazijai užperneravau Lietuvių Enciklopediją. Dr. V. Sruogienės leidžiamą Lietuvos istoriją (dvi prenumeratas), paskyriau \$5.00 Altui, Terra leidykloje užsakiau Lietuvių kalbos žodyną, anglų kalba Vilnius Lietuvos gyvenime ir kitoms kilniems reikalams vieną kitą dolerį paaukojau.

Tai tiek padariau, nors save tetaikau nedideliu patriotu. —K. Vičas.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

APYSAKOS IR ROMANAI

Lietuvių autoriai:

P. Abelkis — Žemaičių Krikštai. Istorinis romanas. 422 psl. \$3.50
P. Abelkis — Atlaidų Pavėsy. Istorinis romanas. 468 psl. \$4.00
Vytautas Alantas — Pragaro po švaistės. Romanas. 434 psl., gražiai iliustruota. \$3.50
Pulgis Andriusis, Tipelis. Humoristinis romanas. 240 psl. \$3.00
Pulgis Andriusis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. \$1.50
Aloyzas Baronas — Sodas už Horizonto. Romanas. 254 psl. \$2.50
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu. Romanas. 224 psl. \$2.50
Kazys Boruta — Baltaragio laimės 256 psl. iliustruota apys. \$2.50
St. Būdas — Uždraustas stebuklas. Romanas. 246 psl. \$2.50
Bronius Daubaras, MELYNIA. \$1.50
NELE. Apysaka. 154 p. \$2.50
L. Dovydenas — Tūkstantis ir Viena Vasara. Romanas. I dalis. 218 p. \$3.00
L. Dovydenas — Naktys Karališkiuose. Apysaka jauniui. 168 p. \$2.00
L. Dovydenas — Broliai Domeikos. 260 psl. premijuotas romanas \$2.50
L. Dovydenas — Per Klausų. 100 psl. \$2.00
Jurgis Gaidula. Nėmai ant Smėlio. Chicago, 1952 m., 221 psl. \$2.00
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. I dalis. 172 psl. \$2.20
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. II dalis. 225 psl. \$2.60
P. Jukus — Pavasaris prie Varduvo. Pasakojimas. 175 psl. \$2.50
Marius Katiliškis — Užvojeja. Apysaka. Romanas. 362 psl. \$3.50
P. Kesiunas — Tarp žalsvų paukščių. Romanas. 292 psl. \$3.00
Juozas Kralkauskas, URVINIA. ŽMONES. Romanas. 266 p. \$2.75
A. Landsbergio "Keliotė". Premijuotas romanas. 259 psl. \$2.50
Lazdynų Pelėda — Motulė Pavilijoje. Iliustruota. 43 psl. \$0.60
H. Lukasevičius. Likimo žaismas. Romanas. 231 psl. \$2.50
Jonas Marcinkevičius — Kražys. Skerdynės. Istorinis romanas. Lietuvoje premijuota knyga, I dalis. 324 puslapių. \$3.00
Jonas Marcinkevičius — Kražys. Skerdynės. Istorinis romanas. II dalis. 320 puslapių. \$3.00
Alg. Margeris. Cikagos Sešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdas, 1952 m. 316 puslapių. \$3.00
Alg. Margeris — Šiuntiniai. Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. 652 psl., iliustr. \$3.00
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. \$4.00
Algirdas Margeris — Saulės Rustybė. Romanas. 312 psl. \$3.00
Nėlė Mazalaitė SAULĖS TAKAS. Romanas. 418 p. \$3.75
Nėlė Mazalaitė — Meno, vadina-mas medaus. Romanas. 220 psl. \$2.50
Adomas Mickėvičius — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. \$1.50
V. Mykolaitis-Putinas — Altorių Sešėly. 180 psl. \$1.50
V. Mykolaitis-Putinas — Altorių Sešėly. 180 psl. \$1.50
P. Orinitaitė — Paslėpta Zaizda. Jaunamartės takas. Romanas. 180 psl. \$1.50
M. Radzevičiūtė — ZEMELĖ SVEN-TOJI. Apysaka iš lietuvių knygnešų kovų. 182 psl. \$2.00
Satrijos Ragana — Senam dvare. Apysaka. III leidimas. 176 psl. \$2.00
Alė Rūta — Trumpa Diena. Premijuotas romanas. 434 psl. \$4.00
Alė Rūta — Duktė. Apysaka. 250 psl. \$2.00
Belys Sruoga — KAS BUS KAS NE BUS. BET ŽEMAITIS NEPAŽŪS. Jauno vaikino nuotykių Napoleono laikais Lietuvoje. 206 p. \$2.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nuotykių. Apysaka jauniui ir senimui. 508 psl., gražiai iliustr. \$5.00
R. Spalis ANT RIBOS. "Gatvės berniuko nuotykių" tęsinys. 482 p. \$5.00
I. Simonaitytė — Aukštųjų Šimonių likimas. 488 psl. premijuotas romanas \$3.50
Ignas Šeinius — Raudonasis įvynas. 328 psl. \$3.50
Ignas Šeinius — Kuprelis. 162 psl. Gražiai iliustr. \$2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvo-kas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. \$2.75
Juozas Švaistas KNYGNEŠŲ PĖDAI. SAKAIS. Romanas. 295 psl. \$3.00
P. Tulpė — Kėlių dvasia. Freiburgas. 1946 m. 206 psl. \$1.50
P. Tulpė — Tiltas sargas. P. Abelkis eidykla. 151 psl. \$1.50
Andrius Valuckas — Nemuno Šūnūs. Romanas. I dalis. 280 psl. \$3.00
L. Zeikaus — Laiptai į Tolumas". Romanas. 241 psl. \$2.50

VERSTINIAI VEIKALAI

F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir bausmė. I dalis. Romanas. \$3.00
301 psl. \$3.00
F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir bausmė. II dalis. 259 psl. \$3.00
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė". III dalis. 300 psl. \$3.00
M. Dostojevskis Pažintintieji ir Nusikaltintieji. Romanas. Išeido Nemunas. 266 psl. \$2.50
Thor Heyerdahl, KON TIKI. Nuotykių Ramiame vandenyne. 414 p. Kaina \$3.75
N. Gogol — "Mirtingųjų". M. Mieskinio vertimas. 290 psl. \$3.25
Mirko Jalušic — Cezaris I dalis. Istorinis romanas. \$2.00
Mirko Jalušic — Cezaris, II dalis. \$2.00
Mirko Jalušic — Cezaris, III dalis. \$2.00
Paer Lagerkvist. Barabas. (1951 metais) Nobelio premija laimėjusi knyga). 212 psl. Kaina \$2.25
Francis Mauriac. 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Romanas. 134 psl. \$1.75
Francis Mauriac. Gyvačių lizdas. Romanas. 282 psl. \$2.00
Axel Munthe — San Michele kny-gė. I dalis. 328 pusl. Parduodama tik kartu su II-ia dalimi. \$2.50
Prosper Mérimée. Kolomba. Romanas. 222 psl. \$2.25
Axel Munthe — San Michele kny-gė. II dalis. 312 pusl. Parduodama ir atskirai. \$2.50
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. \$2.60
W. S. Reymont. Kaimiečiai, I dalis. Romanas. 352 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 384 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III dalis. Romanas. 472 psl. \$3.50
W. S. Reymont. Kaimiečiai, IV dalis. Romanas. 472 psl. \$3.50
Atsilykkit arba siųskit money orderį oridėję 10c. knygos persiuntimui.

lis. Romanas. 392 psl. \$3.50
Roman Roland — Petras ir Liucija. 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. \$1.20
M. Springborn "Paskutinis prūsų sukilėlis". Romanas. 197 psl. \$2.00
L. Tolstojas "Anna Karenina" I ir II dalis. Romanas. 437 psl. \$4.00

NOVELS

K. Barėnas. Giedra visad grįžta. Novelės. 215 psl., iliustr. \$3.00
J. Gliuda. Gestanti saulė. Metmenys. 218 psl. \$2.00
Ceslovas Grincevičius — Vidurnakties vargonai. Neįtikėtinos istorijos. 134 psl. \$1.50
Juozas Grušas. Fabučiavimas. Novelės. 156 psl. \$1.50
Gabija. Literatūros almanakas. 550 pusl. \$6.50
J. Jasmin. A Kiss in the Dark. Short stories (vertimas iš lietuvių kalbos). 150 psl. \$1.00. Irista \$2.00
Landsbergis-Mekai — Lėtas. Antroji proza. Gabija, 1951 m. \$1.25
Nėlė Mazalaitė. Gintariniai vartai. \$2.00
Andrius Norimas — Naujas Vaidas. Novelės. 274 psl. \$2.50
R. Spalis — Didžiosios atgailos. Novelės. 354 psl. \$3.50
Antanas Skėma — Šventojo Inga. Novelės. 226 psl. \$2.50
J. Švaistas. Eldorado. Apyskaitės ir vaizdai. 150 psl., iliustr. \$1.80
A. Šveikailaitis. Kur Bakūzė. \$2.00
Saganota — Zemaitės raštai. Karės metu. Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys. So. Boston, Mass. "Keleivio" spauda. 1917 m., 126 psl. \$1.00
Povilas Gaucys — Pietų kryžiaus padangėje. Pietų Amerikos žymenybių rašytojų novelių rinkinys. 480 psl. \$4.50
Maupassant — Karoliai. 228 psl. \$2.50
P. Pirandello. Pirmoji naktis. Novelė. 124 psl. \$1.50

KULTŪRINIAI VEIKALAI

Dr. J. Baly. Lietuvių Tautosakos skaitiniai, I-ji dalis. Išeido "Patria". \$3.00
Jonas Baly. Tautosakos Lobynas, I-II dalis. \$3.00
J. Baltušis. Lietuviniai Folk Art. 248 psl., 80 iliustracijų, didelio formato. \$2.00
Simanas Daukantas, BŪDAS SENŲS IETUVIŲ KALNŲ IR ŽEMAIČIŲ. Romantiška Lietuvos istorija. 360 psl. \$4.00
Dr. P. Jonikas. Lietuvių kalbos istorija. Gražiai iliustr. į kietus viršelius. 256 didesnio formato psl. \$3.00
Dr. P. Jonikas. Gimtojo žodžio baros. Bendrinės kalbos patarimai ir paaiškinimai. Chicago, 1952 m. \$1.50
C. Jurgėlos "History of the Lithuanian Nation". 544 psl. Kiet. apd. \$5.00
Lietuvių Kalbos Vadovas. Tartis, rašyba, kirčiavimas, kalbos dalykai, žodynas. 1950 m. \$4.50
Lietuvių Archyvas. Bolševizmo metai. 438 psl. \$3.00
Dr. J. Remeika — Lietuvos Pajūrio Padavimai. 112 psl. \$2.00
A. Maceina. Jobo drama. Žmogiškosios buities apmąstymas. 240 psl. \$1.80
T. J. Vizgirda. Vilnius The Capital of Lithuania. 190 psl., iliustruota, didelio-formato. \$2.00
D. P. Chantepe de la Saussaye. Tikėjimo istorija. \$1.00
Is kur galejo kilti vardas Lietuva. Etimologijos tyrinys. 24 psl. \$2.50
V. Augustinas LITHUANIA. Lietu-vos vaizdų albumas. 120 psl. \$6.00
Ignas Šlapelis JUOZAS PAUTIE-NIUS. Meno raida. Forma. Pautienius kūrybos apibūdinimas ir reprodukcijos. 144 psl. \$5.00
Teodoras J. Kučinskas LYTIES GARBINIMAS. 144 psl. \$1.50

SCENOS VEIKALAI

Butkų Juzės Raštai. Drama, \$1.50
vaidinamą, poezija \$1.00
Baly Sruoga. MILZINO PAUKČIAI. ME. Trilogija. 174 psl. \$2.50
Vydino "Prabochų šešėliai". 1954 m. leidinys. 182 psl. \$2.50
Gyvieji nūrinėliai — Trijų veiksmų komedija. \$1.00
Vargšas Tadas — Dviejų vaizdų komedija. 1952 m. Naujienų leidinys. Kaina \$1.00
Audra giedroje. Trijų veiksmų komedija \$1.00
Alė Rūta. NUKESK, UPULI, ŽASU VARGUS. Rimuotas vaidinimas. 64 psl. \$1.80

ATSIMINIMAI IR BIOGRAFIJOS

J. Aistis. APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Literatūriniai atsiminimai. 250 pusl. Kaina \$2.50
Jeronimas Ciecėnas. Vilnius tarp 1913-1918. \$5.00
Casey Develick — The Eager Beaver Regiment. 410 psl., didelio formato, gražuose viršeliuose. \$7.50
A. Garmus. Nemuno karantė-mis. Atsiminimai iš senos karantinės Lietuvos prie Nemuno. \$1.25
Dr. K. Grinius. Atsiminimai ir mintys. Daug idomios medžiagos iš d-ro K. Grinius gyvenimo dar caristinėje Lietuvoje. \$2.00
Juozas Grishmanauskas. Tolinieji Kvadratai, New York 1952 m. \$2.00
Dan Kuraitis — Atsiminimai. 208 psl. \$2.00
Frank Lavinskas ir A. J. Bani-sauskas — Angliekasių atsiminimai. Trys dalys vienoje knygoje. Viso 528 pusl. \$2.00
Kun. V. Rimšelis MIC TEVAS PI-JUS. 150 psl. \$2.00
J. Petraitis. Kaip jie mus susaūdė. 221 psl. \$1.50
J. Petraitis — Laisvė ginat. Atsiminimai iš kovų su bolševikais ir bermontininkais. 200 psl. \$2.00
Mykolas Slezevičius. Gyvenimas ir darbai. A. Rūko redaguota; žinomu visuomenininkų straipsniai. 342 psl., iliustruota, kietais viršeliais. \$5.00
Dan Kuraitis — Daug Krašty, Daur žmonių. Kelionių aprašymai. 240 psl. \$2.00

VADOVELIAI

J. Murka. Vaikų Darbymečiai, I dalis. Pirmajam pradžios mokykloje skiriamas. \$1.00
J. Murka. II dalis. Gimtinė mokykla. \$1.00
J. Murka. Lietuvių kalbos vadovėlis III ir IV kalbos mokslo laips. \$1.00
J. Kukanauza. Anglų kalbos gramatika lietuviams. 192 psl. \$5c.
V. Daugirdaitė-Sruogienė. Lietuvos istorija. 203 psl., iliustr., \$3.00

NAUJENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, ILL.

—WEDNESDAY, APRIL 25, 1956 2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

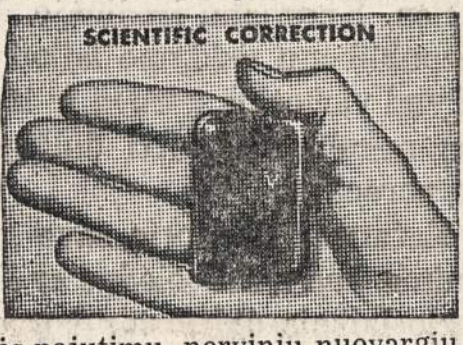
Nemokamas klausos patikrinimas įrodys

JUMS naujojo girdėjimo aparato žemumais tinkamumą. Acousticon už žemiausią pasaulį kainą Iga- \$49.50
Iš Jūs girdėti geriau, negu bet kurios kitos gamybos aparatas, nežinant kokią nebūtų jo kaina.
Tas puikus, pilno pajūgumo, trijų perjungimų girdėjimo aparatas, su-konstruotas remiantis mokslu, pagerins Jūsų klausą už negirdėto žemumo kainą!

Nerizikuokite galvos skausmais, baimės pajutimu, nervinių nuovargių, pasireiškiančių stiprintam garsui mokslininkų nepatvirtintais aparatais. Taip pat Jūs klausia yra per daug brangus dalykas, kad galima būtų elgtis su ja lengvabūdiškai, perkant krautuvių neįbandytus girdėjimo aparatus. Mokslininkai patikrins Jūsų klausą tikslu nustatyti, kokio pagerinimo Jums reikia.

Perskaitykite šią žinią, nedelskite, ateikite pas mane, atsiminkite, kad tai specialus pasiūlymas.
Kai pamatysite, koks mažas tas aparatas ir kai išgirsite už švarų gar-są, tai neužmiršite, tol, kol nusipirksite šį Acousticon girdėjimo apa-ratą. Už grynus pinigus arba išimokėjimui.

DR. KAZIMIERAS MICHEL
OPTOMETRISTAS — ORTHOPTISTAS IR AUDIOLOGISTAS
4654 SO. ASHLAND AVE., 2-RAS AUKŠTAS
Nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro, šeštadieniais—nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų. Trečadieniais—susitarus.

EKONOMINIS GYVENIMAS

CHICAGOS LIETUVIAI PERKA, STATO NAUJUS NAMUS, UZMIESTY ISIGYJA NAUJUS SKLYPUS

Chicago ir jos apylinkių lietuviai balandžio 7—14 dienomis pirkė, pardavė ir skolinosi pinigų šioms nuosavybėms įsigyti:

Oscar R. Galter pardavė B. Salapatui nuosavybę, esančią 5961 Touhy Ave., vertą \$19,000.

Bruno Jonikas Bldrs, Inc., pardavė Albertui J. Justui nuosavybę, esančią 6058 S. Mayfield Av., vertą \$20,000.

Jos. Fusco pardavė Stasiui Vaičiui nuosavybę, esančią 1735—43 W. 65th St., vertą \$46,000. Bruno Jonikas Bldrs, Inc., pardavė A. C. Copack nuosavybę, esančią 6029 S. Narragansett Ave., vertą \$10,000.

Roy J. McFadden pardavė L. C. Mankui nuosavybę, esančią 6958 S. Maplewood, vertą \$12,500.

J. Lingevičius pardavė Wm. M. Bressler nuosavybę, esančią 3646 W. 68th St., vertą \$9,500. Percy C. Thorne pardavė Pranui Račiūnui nuosavybę, esančią 2229 W. 67th St., vertą \$23,000.

Richard Ryan pardavė Petrui Vilinui nuosavybę, esančią 7308 S. Claremont Ave., vertą \$8,000.

M. Gelinas pardavė D. F. Macaluso nuosavybę, esančią 5305 S. Homan Ave., vertą \$15,000.

Bruno Šukys (jr) pardavė R. R. Fultz nuosavybę, esančią 3606 W. 63rd St., vertą \$17,500.

Aleksandras Lapkus pardavė Juozui Udzielai nuosavybę, esančią Laramie Ave., vertą \$20,000.

Valteris Palys pardavė Petrui Lacharczukui nuosavybę, esančią 1012—1014 N. Richmond St., vertą \$10,000.

F. J. Sass pardavė Jonui Jozaičiui nuosavybę, esančią 1840 W. Armitage Ave., vertą \$12,000.

W. Rueckheim (jr) pardavė Liudvikui Kronui nuosavybę, esančią 2617 S. 59th Ave., Cicero, vertą \$15,000.

A. T. Rohn pardavė Boleslovui Mazeliui nuosavybę, esančią 5232 W. 23rd Place, Cicero, vertą \$24,000.

R. R. Radous pardavė Jonui Myčiui nuosavybę, esančią Cicero, Ill., vertą \$27,500.

J. M. Cannon pardavė Valteriui J. Šatkui nuosavybę, esančią La Vergne, vertą \$8,000.

Povilas Šuminas pardavė C. Bulthuis nuosavybę, esančią Lyons, Ill., vertą \$9,000.

Salomėja Kaitis pardavė Albertui Kabeiui nuosavybę, esančią 1307 N. 36th Ave., Melrose Park, vertą \$11,000.

V. Mačiulaitis pardavė E. Plunery nuosavybę, esančią Melrose Parke, vertą \$17,500.

H. W. McKee pardavė W. Durakui nuosavybę, esančią 361 Miami St., Park Forest, vertą \$14,500.

Jonas Eugenius pasiskolino iš Mutual Fed. S. & L. Ass'n. nuosavybei pirkti \$25,000.

Anthony M. Mikas pasiskolino iš Apollo S. & L. Ass'n. nuosavybei pirkti \$25,000.

Petras Jurkynas pasiskolino iš Standard Fed S. & L. A. nuosavybei pirkti \$28,000.

A. Svažas pasiskolino iš Mutual Fed S. & L. Ass'n. nuosavybei pirkti 7241 S. Albany Ave., Lake, \$12,000.

Tomas Miglinas pasiskolino iš Chicago Sav. & L. Ass'n. nuosavybei pirkti 5821 S. Maplewood Ave., \$19,500.

A. Grenka pasiskolino iš Chgo S. & L. Ass'n. nuosavybei pirkti 7316 S. Maple Ave., \$18,500.

J. Balnionis pasiskolino iš Chgo Sav. & L. Ass'n. nuosavybei pirkti 6122 S. Whipple St., \$19,500.

R. Davis pasiskolino iš Universal Sav. & L. Ass'n. nuosavybei pirkti 4144 N. Hermitage Ave., \$14,000.

Taupytojas

Los Angeles

"Atžalynas"

Šių metų balandžio mėn. 8 d. Los Angeles kolonija turėjo pastatymą — Kazio Binkio "Atžalyną", kurį režisavo, dekoravo, vaidino ir grimavo Šeepas Makarevičius. Jam talkino Gylis. Los Angeles visuomenė į vaidinimą rinkosi gausiai, nors daugumas buvo labai apvilti. Veik metus dirbus ir tiek aktorių — mėgėjų, tikrai vargo nemaža. Už tą visą vargą priklausė kreditas visiems vaidintojams. Visapusiškai ir objektyviai vertinant, veikalo pastatymą ir režisūrą, darosi žinoma liūdno. Gerai A. Guštaitis rašė, kad "Galima buvo geriau ir daug geriau". Atrodo, kad tokį sunkų veiklą statyti, tai, be drąsos, dar reikia ir didelio įgudimo bei žinių. Tad vaidintojai stengėsi, kaip kas išmanė. Veikalas buvo be sąryšio, mizanscenos stačiai apverktinos. Nė lengva mokyklos scena buvo taip pat neįvesta į bendrą veikalo toną. Buvo: publika sau, o vaidintojai sau. Pirmas veiksmas stačiai prabėgo negirdomis, nes ne užimponuota publika buvo labai nerami. Liūdno buvo žiūrėti į mokytojų posėdį, nes nebuvo nei istorikas, nei kiti įvesti į jų kuriamus tipus ir užtat nuobodoka darėsi. Jautėsi, kad nebuvo tam geros rankos, kuri išvestų iš to nuobodulio ir juos padarytų įdomius, gyvus ir savo vietoje.

Bet... nežiūrint į visus didelius trūkumus, anaipol nesakoma darbą pradėtą mesti. Kaip tik priešingai, — eiti pirmyn ir kitus pastatymus pasirinkti daugiau mėgėjiškus, kad publika pajustų vaidintojus esančius savo vietoje. Neapsileisti bent tiek, kiek ne pinigais kainuoja, o tik pastangos ir dekoracijos gerinti, nes šios siubavo bangavo, kaip Pacifico jūros bangos, ir jokių būdų nebuvo galima įsivaizduoti, kad turtingųjų Keračių butas.

Seven Point viešbutyje Chicago pietinėje dalyje įvyko gaisras, kurio metu žuvo 2 vaikai ir 7 suaugę asmenys.

Taip pat gaila buvo, kad po spektaklio norėjusi tarti žodį buvo nesutikta. Publika kėlėsi iš vietų ir šnekučiausi be dėmesio.

Linkėtina, kad Los Angeles dramos trupė išeitų su kitu veikalu, kaip trupė pridera su pilna drąsa ir geresniu pastatymu. Nugąstauta šį kartą, kad trupė gali ištikti garsiojo Stasio Šimkaus vardo ansamblio likimas. Ansamblis jau nurašytas į mirusiųjų sąrašą, nes nebuvo kas jam kelią praskina ir veda į tobulėjimą. Žinoma, gaila, kai žmonės sukuria sunkiai, o palieka numoję ranka taip lengvai.

Žiūrovas

Rockford, Ill.

Bus vaidinami "Inteligentai"

SLA 77 kuopa per savo 43 metų gyvavimo laiką savo ir kvietinėmis jėgomis yra surėngusi nemažą kultūringų pramogų. Štai ir dabar 77 kuopa pakvietė Kenoshos mėgėjų teatrų grupę vadovaujamą režisorės ponios Jarienės. Grupė rockfordiečiams parodys trijų veiksmų komediją "Inteligentai", prieš kurią laiką su pasisekimu suvaidintą ir Chicagoje.

Rockforde Kenoshos teatrų mėgėjų grupė gražiai užsirekomendavo pereinamais metais pastatydama "Gyvuosius numirėlius". Jie turi tikrai gerą režisūrą ir gabių aktorių. "Inteligentuose" dalyvauja net 18 veikėjų.

SLA 77 kuopa kviečia ne tik savo narius, bet ir visus lietuvius atsilankyti Lietuvių klubo salėje sekmadienį, balandžio 29 dieną, 2:30 val. po pietų, pamatyti šią puikią komediją ir susitikti su svečiais iš Kenoshos. Šeimininkės ruošiasi pavaišinti svečius ir namiškius tikrai geriais šeimininkais patiekalais.

—Žvalgas.

Detroit, Mich.

Asmenybė ir nutatimas

Šios temos paskaita įvyks Detroito sekmadienį, balandžio mėn. 29 d., 12 val. 30 min. Kalbės Dr. J. Pikūnas. Koreferuos Vytas Vygantas. Paskaitą rengia Bendruomenės Kultūrinis Skyrius. Būtų nedovanotinas apsilėdimas šios paskaitos neišklausyti. Tema labai aktuali ir verta visų Detroito lietuvių dėmesio, nes nutatėjimo pavojus yra didelis, o labiausiai jis gresia mūsų vaikams. Turime ieškoti priemonių nutatėjimo pavojui sumažinti.

Paskaita bus skaitoma buvusios Lietuvių svetainės mažojoje salėje, įėjimas iš 25th gv., antros durys nuo "Neringos". Įėjimas visiems laisvas ir jokių rinkliavų nebus. Juozas Saplys

— Mažieji lietuviai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Apiplėšė restoraną ir taverną

Trys banditai apiplėšė An Jean's restoraną ir taverną (6800 W. Archer av.). Savininkas Stanley Gercas, jo žmona, du darbininkai bei 12 kostumerių buvo priversti sėdėti nuleidę galvas, kai banditai, kurie turėjo užsidėję kaukes, kraustė registriją ir kišenes. Banditai laimėjo \$5,450.

Keenan prieš Gutknechtą

Asesorius Frank Keenan, maištaujantis demokratas, viešai pareiškė, kad jis remia Benjamin S. Adamowski, kuris kandidatuoja į valstybės prokurorą.

Adamowski buvo demokratas, bet persimetė į respublikonų pusę. Reguliarinis demokratų kandidatas į prokurorą yra Gutknecht, kuris tas pareigas eina dabar.

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METU VISŲ LIETUVISKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Lietuvos Dantų Gydytojų Sąjunga Tremty Chicagoje

Koncertą — Kartūno Balių

kuris įvyks
1956 m. balandžio mėn. 28 d.
8:00 valandą vakare

Western Ballroom Salė

3504 So. Western Avenue

Programoje: solistė Salomėja Nasvytytė-Valiukienė, pianistė Jūra Šlapelytė-Morgan. Šokiama groja muz. Balio Pakšto orkestras.

Staliukus prašome užsakyti pas dantų gyd. C. Bačinskienę, Townhall 3-0057; E. Baltrušaitienę, FRontier 6-0787 ir prie įėjimo. Pelnas — sergančioms dantų gyd. Europoje ir kultūriniam reikalams.

Jūra Šlapelytė-Morgan

Salomėja Nasvytytė-Valiukienė

UNIVERSAL SAVINGS PASKELBĖ DIDESNIUS DIVIDENDUS VISIEMS INDĖLIAMS

- Visi Jūsų indėliai yra apdrausti J. A. Valstybių agentūroje.
- Jūsų padėti pinigai tuojau yra skolinami namams pirkti, naujiems namams statyti ir seniems taisyti.
- Mūsų atsargos kapitalas yra didesnis negu 10% visų sudėtų pinigų. Kad galėtume taupytojams tuojau išmokėti, tai laikome virš 15% cash bankuose ir J. A. V. valdžios bonuose. Be to, Federal Home Loan Bankas, kurio nariu esame, visuomet gali mums paskolinti apie 2 milijonus dolerių. Todėl visi indėliai yra 100% apsaugoti nuo visokių netikėtumų.

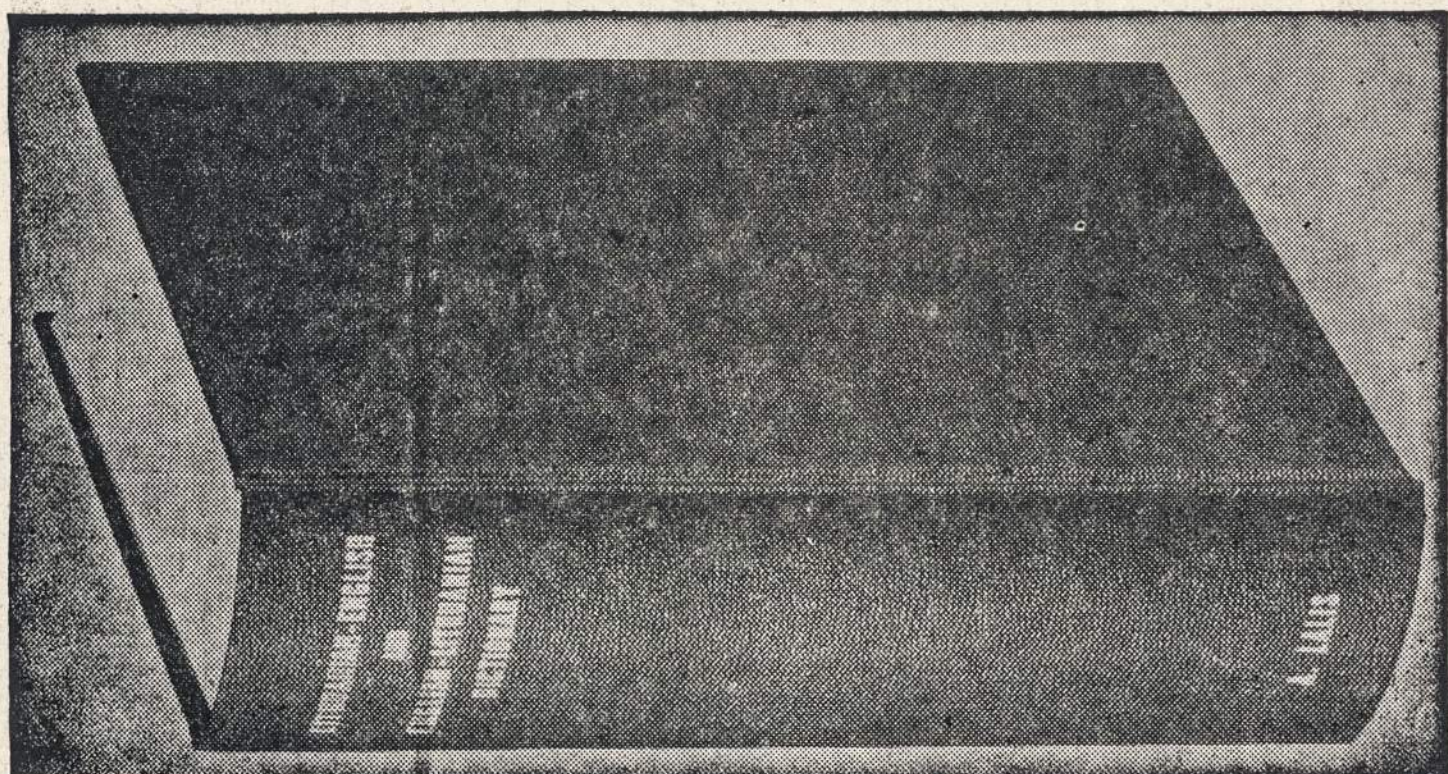
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

Tel: HAYmarket 1-2028

Atdara pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val.; ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų; trečiadieniais uždaryta.

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS

A. Lallo Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškas žodynas yra plačiausias apimties ir praktiškiausias iš visų iki šiol išėjusių žodynų.

Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimu laiku nenumatoma išleisti. 1256 pusl. Abi dalys vienoje knygoje, įrašas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina \$14.

Siųskite čekį arba money orderį:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Visų rūšių apdraudimas. Automobilų finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos. JONAS KIRVAITIS, WAlbrook 5-5671 INTERSTATE INSURANCE AGENCY 5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DAnube 6-6887

DAINA
TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130S-HALSTED

Duona ir įvairios skanios bulskutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA

3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLIFFside 4-6376

Pristatome į visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVARIUS DAIKTUS Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

KRAUTUVĖ IR DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografai, naujausi vokiški aparatai.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIEJOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudą.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PRescott 9-2781

BALDU PERKRAUSTYMAS

is arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, saugingą patarnavimą su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

RAMUNĖS

Svieži Ramunės žiedai, pusė svaro \$1.25; ramunių arbata visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. \$1.25; liepos žiedai yra vartojami dėl iššaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Pupašio lapai, pusė sv. \$1.25; kartusis pupašio gerai nuo kepenų ligų, skarbuto, geltigės, reumatizmo ir kirminių. Trejanka, 75 centai; trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiųsk \$4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIOJ VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Wake Up! Look Up! Sign Up!

Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

3 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—WEDNESDAY, APRIL 25, 1956

Subscription Rates:	Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
\$9.00 per year in Canada	Metams \$9.00
\$9.00 per year outside of Chicago	Pusei metų \$5.00
\$10.00 per year in Chicago	Trims mėnesiams \$3.00
5 cents per copy.	
Užsakymo kaina:	Užsienio:
Chicagoje — paštu:	Metams \$11.00
Metams \$10.00	Pusei metų \$5.50
Pusei metų \$5.50	Trims mėnesiams \$3.00
Trims mėnesiams \$3.00	
Vienam mėnesiui \$1.25	Naujienos eina kasdien, išskyrus
Chicagoje per išsiuntimo:	sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
Vieną kopiją 5c.	drovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago
Savaitėi 30c.	8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Mėnesiui \$1.25	P pinigų reikia siųsti pašto Money
	Orderiu kartu su užsakymu.

Despoto Atkaklumas

Britanijos Darbo partijos atstovai parlamente pasikvietė Chruščevą ir Bulgariją pavakarieniauti su jais ir pasikalbėti. Kadangi tai nebuvo viešas susirinkimas, tai spauda smulkių žinių apie tą pasikalbėjimą neturi. Bet iš vakarienių dalyvių Amerikos korespondentai Londone patyrė, kad Britanijos darbiečiai palietė klausimą apie demokratinių socialistų ir žydų padėtį Sovietų Sąjungoje ir satelituose.

Darbo partijos vadas Hugh Gaitskell ir kiti darbiečiai, kreipdamiesi į Chruščevą, prašė, kad jisai padėtų socialdemokratams, kurie yra komunistinių šalių kalėjimuose, ir užtarytų skriaudžiamas žydų mažumas. Bet SSRS komunistų partijos "bosas" atsakė betką daryti šiais klausimais.

Jisai pareiškė, kad "socialdemokratų nėra Sovietų Sąjungoje". Darbo partijos vadai siūlė jam sąrašą socialdemokratų, sėdinčių Sovietų Sąjungos kalėjimuose bei koncentracijos stovyklose, bet Chruščevas atsakė jį imti.

Jisai taip pat pasakė, kad kalbos apie žydų persekiojimą arba antisemitizmą Sovietų Sąjungoje esančios "nesąmonė", — nors yra žinoma, kad tai tikra tiesa. Pačių komunistų spauda Amerikoje neseniai rašė, jog Sovietų Sąjungoje yra sunaikintas visas žydų kultūrinis judėjimas: uždarytos žydų mokyklos, uždraustas žydų dienraštis ir "sulikviduoti" žydų rašytojai bei poetai.

Žodžiu, Chruščevas pasirodė kietas, kaip titnagas. Darbiečių vadas Gaitskell sako, kad Chruščevo pastabos buvo "kraštutiniai nenuolaidžios ir užgauliojančios".

Idomu būtų žinoti, kaip į tai reagavo Aneurin Bevan ir kiti Darbo partijos "kairiasparniai". Jie iki šiol vis stodavo už "bendradarbiavimą" su Maskvos diktatūra. Jiems daugiausia buvo taikoma SSRS komunistų partijos 20-jo suvažiavimo rezoliucija, raginanti socialistus dėtis į "liaudies frontą" su komunistais. Kremliaus klika stengiasi tuos "kairiuosius" darbiečius palenkėti savo pusėn. Bet pasikalbėjimas su Chruščevu, tur būt, nesuteikė malonumo ir Bevanui.

O apie oficialią Darbo partijos vadovybę, negali būt ir klausimo. Jos nusistatymas prieš Rusijos diktatorių pasidarė dar griežtesnis. Nors pastarieji šiandien dergia mirusįjį Staliną, bet jo sukurtoje despotizmo sistemoje jie nenori pakeisti nė vieno pagrindo.

Tuos pagrindus, beje, nustatė ne Stalinas, o **Leninas**, kuris sakė, jog Sovietų Sąjungoje tegali būt teisėta viena tik komunistų partija. Visos kitos partijos "turi būt kalėjime".

Chruščevas žino labai gerai, kad visa jo galybė sumukytų kaip bėmatant, jei Rusijoje būtų suteikta laisvė socialistams ir kitoms demokratinėms partijoms. Todėl jisai ir atsakė Britanijos darbiečiams, kad jokių nuolaidų socialdemokratams nebus.

APŽVALGA

SLA KONSTITUCIJOS KEITIMŲ PASIŪLYMAI

Besitartinant SLA dvimetiniam seimui, "Tėvynėje" buvo paskelbta pasiūlymų Susivienijimo konstitucijai pakeisti. Kai kurie tų pasiūlymų, išspausdinti SLA organe š. m. balandžio 6 d., liečia Apskričių Tarybas.

Apskritys (arba, kaip dažniau sakoma, apskrčiai) yra Susivienijimo ir dabar, bet norima jas geriau sutvarkyti ir duoti joms daugiau reikšmės organizacijose. Tai gali būti naudinga. Tačiau yra siūloma viena naujenybė, kuri atrodo abejotinos vertės.

Pasiūlymų Skyriuje XXI sakoma:

"(9) Apskritys, turi teisę rinkti atstovus į Susivienijimo Seimus, po vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties kuopų arba didesnio to skaičiaus dalies (tuo būt, norėta pasakyti: "didesnės to skaičiaus dalies"), bet kiekviena Apskrities Taryba turi teisę rinkti nors vieną atstovą."

"(10) Atstovai į Seimą renkami tuo pat būdu, kaip ir kiti (?) Apskrities Tarybos viršininkai".

Taigi atstovus į Seimą, pagal šį sumanymą, renka ne tik SLA kuopos, bet ir iš kelių kuopų susidariusios Apskrities Tarybos. Bet tai reikštų, kad kuopos, susidėjusios į Apskritį, turi *dvigubą atstovybę* Seime.

Tačiau esama kuopų, taip toli atskirtų nuo viena kitos, kad susidėti į Apskritį joms beveik neįmanoma. Tokios kuopos turėtų tik vienos rūšies atstovus — atstovus, kuriuos renka kiekviena kuopa askirai. Vadinasi, šalia dvejopos atstovybės pasidarytų dar ir neįlygė.

Neaiškumai

Matėme, kad pasiūlymo tekste yra neaiškumų. Dar daugiau jų randame, palyginę lietuvišką tekstą su angliškąju. Tie patys punktai, kuriuos citavome aukščiau, yra pasakyti anglų kalba taip:

"(9) Districts shall have the right of representation in the Convention of the Supreme Assembly and shall be entitled to elect one delegate for each ten-member Lodge or major fraction thereof, but each Council shall be entitled to elect at least one delegate.

"(10) Election of delegates to the Convention of the Supreme Assembly shall be in the manner as provided

for election of other District Council officers".

Čia punkte (10) daroma ta pati klaida, kaip ir lietuviškame tekste, bereikalingai vartojant žodį "other" (kiti). Jei atstovus į Seimą yra renkama tokiu pat būdu, "kaip ir kiti" Apskrities Tarybos viršininkai, tai išvada, kad atstovas, išrinktas į Seimą, yra vienas iš Apskrities Tarybos viršininkų! Kokios gi jo pareigos Apskrityje?

Dar blogiau su punktu (9). Angliškai sakoma, kad Apskritis renka po vieną atstovą "for each ten-member Lodge", atseit, nuo "kiekvienos dešimties narių kuopos". Ką tai reiškia "kiekviena dešimties narių kuopa"?

Jei kuopa, turinti dešimt narių, renka vieną atstovą į Seimą, tai kuopa, turinti 20 narių, renka du atstovus; turinti 30 narių renka tris atstovus, ir t. t. Bet lietuviškame tekste pasakyta, kad Apskritis renka po vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties kuopų, o ne narių.

Angliškas tekstas prieštarauja lietuviškam.

Pagaliau, jei kiekviena Apskrities Taryba turi teisę rinkti į Seimą "nors vieną atstovą", tai kam tada reikia sakyti, kad atstovas yra renkamas nuo dešimties kuopų arba *didesnės to skaičiaus dalies*? Juk ir Apskritis, susidedanti tik iš kokių 4 ar 5 kuopų, renka atstovą.

Istatuose tokių neaiškumų neturėtų būti.

PASTABĖLĖS

Sunkiai suvaldomas ir pajungiamas Sovietijos jaunimas. Sovietų spaudoje vis dažniau pasitaiko žinių iš jaunimo išdaigų. Sovietijos jaunime vis labiau plinta girtuokliavimas, chuliganizmas ir kita. Ir tas jaunimo chuliganizmas plinta ne kurioj vienoj srity, bet visu SSRS imperijos valdomos žemės plote. Ne taip seniai Maskvos spauda plačiai aprašinėjo apie Kijevo mieste jaunuolių tarpe besireiškiantį banditizmą.

Kas Sovietijos gyvenimą arčiau žino, ji stebi, tie sako, kad prieš akis jaunimas neturi ateities ir ta jų neįžiūrima ateitis verčia juos savaip savo nuotakas demonstruoti. Politiškai jaunimui nėra kur ir kaip savais įsitikinimais pasireikšti ir juos viešai parodyti. Komunistų jaunimas nusivylė, juo netiki. Seniau visi didesniuose miestuose baigusieji dešimtmės mokyklas visi sutilpo aukštose mokyklose, bent komsomolui, aukštų pareigūnų jaunimui visų aukštų mo-

nybės kovose netekęs vienos kojos. Jam atvykus į mūsų štabą, jam visuomet padėdavau išlipti iš mašinos ir užlipti laiptais į II-rą aukštą. Man jis atrodė puikus žmogus. Buvo vedęs Lietuvos žydėlaitę ir turėjo vieną dukrą.

Nuėjęs į vidaus reikalų ministeriją, pristatė būdinciam valdininkui Tiknui, kuris man padavė užpildytą lankytojo kortelę ir nunešė ją viceministeriui. Netrukus mane išaukė. Buvau ankščiau padavęs prašymą į saugumo departamentą. Mane nuosirdžiai priėmė, ko tikrai nesitiekiau. Pasisakiau, kad noriu gauti tarnybą ir kad prašymą jau esu padavęs. Jis tuo jau pažėmė ir pakalbėjo su Ypatingojo Skyriaus v-ku Albinu Čioderiu. Padėkojęs išėjau. Iš visų tų mano pažįstamųjų, pas kuriuos tikrai tikėjau gauti tarnybą, nieko nesulaukiau. Pulk. B. Stencelis mažiau mane pažino, bet, matyt, jautė pareigą manimi pasirūpinti.

Dar būdamas gimnazijos suole, labai mėgau skaityti knygas iš seklųjų gyvenimo ir mano didžiausias troškimas buvo būti sekliu. Labai apsiuyliau, nes ta seklio tarnyba visai nesutapo su mano išvaizda. Palaikęs dar apie porą mėnesių, rudenio, būdamas tėviškėje, gavau pranešimą, kad vykčiau į saugumo departamentą. Niekam negalėjau apskaičiuoti savo džiaugsmo. Taip nuvykęs į Kauną prisistatiau Ypatingojo Skyriaus v-ko pavaduotojui VI. Ežerskiui.

Del Lietuvos praeities

Kas ir kaip komunistų perdirbinėja Lietuvos praeitį. — Nauji "istorikai". — Jų darbai. — Lietuvos istorijos pirmas tomas. — Mokykloms istorijos vadovėlis tik projektuojamas. — Komunistams istorija vienas sunkiųjų, pavojingų darbų.

Kitų pramintu taku

Visų amžių ir šalių diktatoriai imdavo kurti ne tik naują ateitį, bet ir patvarkyti praeities istoriją.

Italijoje — Mussolini, Vokietijoje — Hitleris ir kiti buvusieji Europoj mažesnio masto diktatoriai ne tik istorijos. Kai lovy pakvimpa edalu, kiauless nereikia raginti est. Atsirado ir atsiranda, kas diktatorių norus nujaučia, juos supranta ir nekviečiami imasi istoriją perrašinėti, padirbinėti, kad ji atitiktų valdovų pageidavimus. Ir iš tų naujai parašytų istorijos veikalų lapų išlenda vado vedama tauta, kuriai lemia visas žemės žmonių gyvenimas patvarkyti, išlyginti, kad lašas lašan atitiktų tautos vado norus.

Tokiais kitų pramintais taksais dabar žygiuoja ir rusų tautos istorija. Matykite, komunistų vedama rusų tauta varto pranešėnė už kitas tautas, ir ji negali tenkintis savo praeities nueitais keliais. Tuoj atsirado "vyresniojo brolio" sąvoka, kurio globoj esamos

kyklų durys buvo plačiai praverptos. Dabar jos pridromos. Baisiems dešimtmės ar septynmės mokyklas patariama stoti ir pramonės įmones praktikančiais ir ten pramokti amato.

T. Lietuvos jaunimas jau taip pat antri metai skatinamas dar besimokant praktikuotis kuriose nors dirbtuvėse.

O sovietijos darbininko padėtis ir jo dalia visiems gerai žinoma. Darbininkas ne tik turi darbo ilgas valandas ir labai kuklų atlyginimą, bet visam gyvenimui prirašamas prie turėto darbo vietos. Jis neturi teisės dirbtuvės darbo apleisti ir pasirinkti kita. Kokios ten bebūtų SSRS imperijos vidurinės mokyklos, bet ir tokios jaunime sužadina norus plačiau, laisviau pasisivalgyti po gyvenimą, o ne vien jį stebėti pro dūmais dirbtuvės aprikusius langus ir tai visą gyvenimėlį po vieną ir tą patį langą. Tad jaunimas pradeda "dūkioti". Dūkioti taip, kad ne visur net sovietinė policija pajėgi jį suvaldyti. Juo labiau kai susiduria su aukštųjų pareigūnų ar atsakingų komunistų sūneliais ir dūkrelemis.

Maskvos spauda jau vienu laiku užsiminė, kad vada jaunimo ugdymu labiau susirūpinti, leisti jam laisviau pasireikšti, ne vien jį tik partiniai "apdirbinėti".

tautos turi paklusti jo, jam dėkingos būti, nes tik iš jo malonės jos gyvena ir gali turėti Maskvos nustatytais gairėmis savo istoriją.

Tokioje klaukumoje atsidūrė "vyresniojo brolio" globoje Lietuva turi naujai išrinkti savo praeitį, kad ji atitiktų maskviniam korpaliui.

Tai nėra lengvas darbas. Jis net pavojingas. "Vyresniojo brolio" norai, pageidavimai vis auga, didėja ir kinta. Jei prieš kelis metus buvo įrodoma, kad ir rusų tauta turėjo gerų mokslo vyrų, kurie buvo net pranašesni už vakariečius, tai jau dabar braute braunasi mintis, kad visa rusų tauta pranešėnė prieš kitas tautas. Rusų tauta viso ko tikra išradėja, tik vakariečių buvo tolydžio apvagiama. O svarbiausia, rusų tauta revoliucinė tauta, tauta komunizma-žmonijos išganymą nešanči. Kito Leninui lygaus nebuvo ir nebus. Jo kalba — rusų kalba, atseit, revoliucinė kalba. Kas nori Lenino išmintį pažinti, turi pramokti jo kalbos. Pagaliau, Lenino sovietinės tvarkos išradimas visoms tautomis neišvengiama būtinybė, tad greta šios būtinybės rusų kalba visiemis privaloma.

Jei prieš keleta metų kai kurios rusų vergiamos tautos dar drįso atvirai pasisakyti apie savo praeitį, prisiminti savo komunizmu nepašlakstytą istoriją, tai dabar visa jau atsiduria maskolius kumštų — tiek telieka iš tos istorijos, kas pro tos kumštis sugniaužtus pirštus nutrupa. Taigi, kas "anapus" imasi istorijos darbų, tie per ją turi keliauti užrištoms akimis.

Nors ant šluotos, bet važiuotas

SSRS istorijos darbo bendrame plane, T. Lietuva nėra pamiršta. Susovietintoje Lietuvoje veikia panašios istorijos darbai skirtos įstaigos, kokių yra Maskolijoje.

1946 m. prie T. Lietuvos mokslo akademijos pradėjo veikti istorijos institutas su bendros istorijos, archeologijos ir etnografijos skyriais. Istorijos institutas turi savo istorijos — etnografijos muziejų.

T. Lietuvos komunistų partijos centro komitetas turi savo istorijos institutą.

1948 m. T. Lietuvoj pasirodė savo veikimu SSRS Markso — Engelson — Lenino filialas.

Jis išleido Lenino raštų 35 tomos, o Stalino — 13 lietuvių kalba. Buvusiame SSRS komunistų partijos XX atstovų suvažiavime Stalino "mokslas" jau drįsta pakritikuoti ir net pasisakyti, kad jis daug žalos padaręs...

Berijos ir kitų kaukazių likimas ir Stalino "mokslas" smerkimas, tai "vyresniojo brolio" sąvokos atsiradimo pasėka. Berods, tuoj po karo pats Stalinas vienas pirmųjų karių susirinkime pasakė, kad karas laimėtas tik rusų tautos didvyrių dėka ir, dar pakartotinai pridūrė, kad tikrai rusų tautos didvyrių, rusų revoliucinės tautos dėka... Ir... netenka stebėtis, kad dabar Stalino "mokslas" labiausiai kritikuojama ne kas kitas, bet Mikojanas. Mikojanas, kuris XIX komunistų partijos suvažiavime Stalino "mokslas" darbus išvadino genialiais, jį (Staliną) vadu, vedančiu nuo vienos prie kitos pergalės.

Mainos rūbai margo "svieto". Susovietintoj Lietuvoj jau atsirado nemaža tokių, kurie "taiso" Lietuvos praeitį. Pirmiausia pradėta įrodinėti, kad buvusi caristinės Rusijos imperijos okupacija Lietuvoj, lietuvių tautai turėjo "progresyves" reikšmės. Taip pat siekiama Lietuvos gyventojus nuteikti, kad Rusijos imperijos Lietuva nebuvo ginklų užkariauta, bet lietuviai gera savo valia išitraukė į Rusijos imperijos gyvenimą. Mat, susiprato, kad be ruso neturės jokios ateities...

1863 m. buvęs Lietuvoj sukilimas išvedamas kaip rusų paskatintas lietuvių valstiečių sukilimas prieš dvarininkus. Sukilusieji neturėjo tikslo nusikratyti rusiškojo jungo.

Skaudžiausia vieta komunistams yra 1919-1920 metai. Paimus ir sunkiai rišamas klausimas. Tai toks laiko tarpas, kurio įvykių dar gyvi liudininkai. Komunistų "istorikams" sunkiai kandamas riešutas. Bet yra tokių, kurių akys jokių dūmų nebijo. Jie visai nutyli net tokį faktą, kad 1918 m. Rusijos jau komunistinė vyriausybė, pasirašydama Lietuvos Brastose su Vokietija sutartį, išsižadėjo Lietuvos žemį. Jie dūmia visiems akis, kad tais metais sukilo Lietuvos liaudies tikslu įgyvendinti sovietų tvarką, tik amerikiečių-anglų interventai tą sukilimą užgniauzė ir kraujuje paskandino.

(Bus daugiau)

Senienų paroda

Hilton viešbuty atsidarė senienų paroda, kuri tęsis visą šią savaitę. Ten galima pamatyti įvairių įvairiausių senienų, kurių vertė siekianti dvidešimt milijonų dolerių.

(Bus daugiau)

KOSTAS STRIKAITIS

AŠ NEKALTINU

(Nuo Kaušių iki prezidentūros)

23.

Išeinu atlikti karinės prievolės

1932 m. pavasarį išėjau į kariuomenę. Buvau paskirtas į 1-įj D. L. Etmono Kunigaikščio Jonušo Radvilos Pulką. Iš Mažeikių stoties mus naujokus gražiai išlydėjo šaulių dūdų orkestras. Nuvykę į Kauną, sustojome grupelėmis pagal pulkus, į kuriuos buvome paskirti. Į stotį atvyko husarų pulko vienas aukštas, laibas karininkas, kuris tuojau mūsų grupę išrikiavo ir vedė tiesiai į husarų pulko karėvines. Mes naujokai labai džiaugėmės tuo karininku. Jis buvo labai draugiškas ir gražios išvaizdos vyras, būtent vyr. leit. Aleksandras Milaševičius iš 4-jo eskadrono.

Husarų aikštėje įvyko paskirstymas. Mane paskyrė į 4-tą eskadroną. To eskadrono vadu buvo maj. Keliotis, karininkas vyr. leit. Kesylius, vyr. leit. A. Milaševičius. Vėliau atkėlė j. leit. Pranculį ir leit. Jasulaitį. Baigęs naujokų apmokymą, buvau iškeltas į mokomąjį eskadroną. Šio eskadrono vadas buvo kapt. Ščepavičius. Vėliau atkėlė kapt. Grigą. Būrio vadas buvo j. leit. Vilkutaitis ir vachmistras — Glinskis.

Kapt. Grigui atėjus į eskadroną, aš bu-

vau paskirtas į raštinę. Čia dirbdamas, kartu baigiau ir mokomąjį eskadroną. Kapt. Grigas rašė knygą: "Kavalerijos taktika", o aš tvarkiau jo rankraščius ir perrašinėju mašinėlė. Ar jis tą knygą išleido, aš nežinau.

Vasaros metu mūsų pulkas buvo išvykęs į vieną dvarą, netoli g. Nagevičiaus dvoro, ant Nevėžio kranto. Čia buvo ir vasarinės arklių ganyklos. Mūsų pulkas vykdavo ir į poligoną pratimams.

Grįžęs Kaunan, 1933 m. išėjau iš kariuomenės į atsargą.

Iškau tarnybos policijoje

Išėjęs iš kariuomenės pradėjau ieškoti tarnybos policijoje. Būdamas "Geležinio Vilko" štabe, gerai pažinau policijos referentą Vaclovą Goštautą, iškeltą į Marijampolės apskrities viršininku. Pilnai buvau įsitikinęs, kad jis man kokią nors tarnybą duos. Nuvykęs radau jį įstaigoje. Maloniai pašnekejęs, man liepė palikti prašymą. Tačiau mano laukimas buvo bergždžias. Matyti, ir jis mane buvo priskaitęs prie nepatikimųjų, todėl nei teigiamo, nei neigiamo atsakymo nesulaukiau.

Nutariau kreiptis pas truputį aukštesnį vyrą, pulk. Bruno Stencelį. Jis tuo metu buvo vidaus reikalų viceministeris. "Geležinio Vilko" štabe jis buvo mano tiesioginis viršininkas. Jis buvo Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas, nepriklaus-

MIRĖ STASYS MATULAITIS

Balandžio 12 d. pavergtos Lietuvos okupacijos aukštų pareigūnų ir atsakingų komunistų iškilmingai palaidotas Antakalnio kapinėse, Vilniuje, daktaras Stasys Matulaitis.

Dr. Stasys Matulaitis gimė 1866 m. Jis buvo vienas iš bendradarbių, kurie anais metais telkėsi apie "Varpą", "Ūkininką", "Darbininkų balsą" ir kitus Tilžėje ėjusius lietuvių laikraščius. Jis taip pat buvo artimas "Sietyno" sambūrio bendradarbis Marijampolės apylinkė. Stasiui Matulaičiui tais metais teko bendrą lietuvišką darbą dirbti su A. Domaševičium, J. Bagdonu, kun. (vėliau vyskupu) Jus. Staigaičiu, Dr. Kaziu Grinium, T. Žilinskiu, J. Kriščiūnkaičiu, Petru Kriauciūnu, Motiejum Loražaičiu, Joana Pavalkyte-Griniene (1918 m. Kislovodske, Kaukaze, bolševikų nužudytą kartu su jos dukra), Petru Matulaičiu ir kitais varpininkais ir nevarpininkais.

Stasys Matulaitis bendradarbiavo "Varpe", kurį laiką jis ir "Ūkininką" redagavo. Vėliau, kai jau Lietuvoj pasirodė socialdemokratų "Zarija", "Kardas", "Naujoji Gadyne" jis pradėjo rašyti šioms laikraščiams straipsnius ir su jų šalininkais, tai yra socialdemokratais, bendradarbiauti.

Kai St. Matulaitis pradėjo studijuoti medicinos mokslus, tai rašė kai ką iš gamtos, o vėliau jau, kai tuos mokslus baigė, tai daug rašė iš sveikatos srities "Medicinos ir gamtos" žurnale.

Gal Pirmojo Pasaulinio karo paveiktas, kai taip plačiai buvo kalbėta apie pavergtųjų tautų apsisprendimo teisę ir ta kryptimi pradėta ne tik veikti, bet ir kovoti, Stasys Matulaitis pradėjo įdomintis savo tautos praeitimi.

1923 m. Kaune jis išleido "Lietuvių tautos istoriją". Antrojo jos laida pasirodė SSRS. Baltarusijos valstybinė knygų leidykla 1928 m. išleido jo "Kaip atsirado dievai ir tikyba". 1935 m. Minske Bielorussijos akademijos mažumų institutui, lietuvių sektoriui, jis įteikė spaudai paruoštus veikalus: "Lietuvių tautinio pasiluosavimo judėjimas ir jo klasinė esmė", "Socialinis-ekonominis Lietuvos stovis prieš 1863 m. sukilimą", "Reformacija Lietuvoj" ir archyvinų dokumentų rinkinį apie valstiečių judėjimą Lietuvoj XX amž.

Ta proga tenka čia pastebėti, kad Dr. Stasys Matulaitis buvo tikras Bielorussijos akademijos akademikas narys, jos bendradarbis ir profesorius.

Ar čia suminėti St. Matulaičio veikalus Bielorussijos mažumų instituto buvo išleisti, rašančiam nėra žinoma. Apie tai gal daugiau galėtų pasakyti kalbininkas V. Skardžius, nes tada ir jo veikalas tam pačiam institutui buvo įteiktas. Jis vadinosi "Apie BSSR lietuvių kaimus ir jų ūkininkų kultūrinį judėjimą".

Be šių veikalų Dr. St. Matulaitis daug yra parašęs įvairiais klausimais komunistų spaudoje straipsnių.

Sunku išaiškinti ir suprasti, kodėl šis visa savo būseną ir savo įsitikinimais liberalas, nuosaukis demokratas, varpininkų ideologijos šalininkas, vėliau

ėjęs kartu su socialdemokratais, 1917 m. pabaigoj atsidūrė komunistų gretose. Nors jis ir buvo komunistų partijos narys, bet visa savo šakotą, kovingą, kančių kupiną gyvenimą komunistų nesuvirškino ir komunistu nei savo raštais, nei savo darbais jis nebuvo.

Dar 1918 m. rudenio, kai jis atsiardavo Vilniuje, atėjo į socialdemokratų susirinkimą ir čia pasisakė, kad pats nežino, kaip jis atsiardavo komunistų partijoj. Jo vieta esanti pas socialdemokratus. Bet ir tada Dr. Stasio Matulaičio nebuvo galutinės apsisprendimas. Kai vėliau išvyko iš Lietuvos, jis apsigyveno Minske ir dirbo karta su komunistais. Lietuvos pirmais nepriklausomybės metais jis gyveno Vilkausky. Čia policija jam nedavė ramybės, vis jį įtarinėdama komunistu. Nesikęsdamas tų persekiojimų, jis atsidūrė Minske. Jo bendradarbiavimas su komunistais jam brangiai kaštavo. Jis su jais turėjo daug nemalonių ir dėl jų turėjo keletą metų kalėti bei sovietų darbo stovyklose būvoti. Lietuvoj jam buvo leista grįžti tik keliems metams praslinkus po Antrojo Pasaulinio karo. Jis apsigyveno Vilniuje ir niekur viešai nesirodė. Gyveno, kaip gyvena visi vadinamieji "lišencai", tai yra tie, kurie paleisti iš kalemųjų su teisių susiaurinimu.

Lietuviškai kalbantieji komunistai iš savųjų tarpo nieko kito taip spaudoj ir susirinkimuose nepuolė, nekritikavo, kaip jie puldavo Dr. Stasį Matulaitį. Vos spėdavo spaudoj pasirodyti kuris jo straipsnis ar veikalėlis, ir tuoj jis buvo visai akėjamas. O blogiausia buvo, kad Stasys Matulaitis turėjo ir nemažą savo šalininkų. Šie susirinkimuose ir spaudoje jį remdavo. Tokie buvo V. Serbenta, Bučiukas ("Raudonojo artojo" redaktorius), Žalpis ir kiti, vėliau visi pačių komunistų pradaiginti.

St. Matulaitis savo kritikams, būtent V. Kapsukui, Aleksai-Argariečiui, Beržiniui-Pušiniui, Leonui-Leonavičiui ir kitiems skolingas nelikdavo. Jis smarkiai atskirdavo. Štai "Raudonajame artojuje" 1930 m. jis šiaip kietai atsikerta: "Viskas teka, viskas keičiasi, sako pagrindinis marksistinės dialektikos dėsnis. Jau seniai laikas drg. A(leks)so išmestį iš sąslyvą tuos baubus. Kas buvo 1920 m., negalima be didelių pataisų perkelti ir naudoti 1930 m."

Pastaba teisinga, bet teisinga ne komunistams, jau tada pradėjusiems sustingti, rūgti ir baimintis, ką nors nauja pradėti net galvoti. Jiems viskas buvo pigu ir aišku, galvos nereikėjo kveršyti, nes buvo Stalino vedami.

O prieš tokias St. Matulaičio pastabas buvo sunku atsikirsti, bet jiems buvo lengva kritikuoti St. Matulaičio veikalus. Štai 1930 m. komunistai prisiiminė, kad Dr. St. Matulaitis 1923 m. išleido "Lietuvių tautos istoriją". Tų pačių metų "Komunisto" Nr. 3 buvo įdėta to veikalo aštri kritika. To meto lietuviškai kalbantieji komunistai tiesiog įsirodė, kodėl tą savo veikalą Matulaitis pavadino ne

Lietuvos istorija, o tautos istorija? Jų įsitikinimu, nebuvo ir negali būti bendri tautos reikalai ar bendra tautos kultūra. Ten apie tai taip pasakytą:

"Matulaitis turėjo žinoti, kad jokios panašios kultūros nėra, kad kultūra per šimtus metų visai keičiasi, kad dabartinė įvairių Lietuvos klasių kultūra labiau panaši į kitų tautų atitinkamų klasių kultūrą, negu į senovės Lietuvos "lietuvių" kultūrą."

"...Matulaitis jau kaip mato ir darbininkus Lietuvoj, bet darbininkų "judėjimą", kaip ir buržuaziniai "istorikai", pradeda ne nuo klasių reikalų prieštaravimo, ne nuo fabriku, o nuo laikraščio, paskirtų kaimo darbininkams."

Suprantama, su tokiais "išminčiais" St. Matulaičiui buvo sunku ginčytis ir dar sunkiau jį tarpe buvo gyventi. Jie šnipštė iš visų kampų, kaip šnypščia gyvatės.

Sešiasdešimt puslapių veikalėliui, išleistam 1928, "Kaip atsirado dievai ir tikyba", taip pat gerokai kliūva, bet kliūva ne tuoj tam veikalėliui pasirodžius, bet tik tada, kai tarp Matulaičio ir kitų ginčai buvo jau labai įsiūbavę, būtent 1931 m. To meto "Komunisto" Nr. 3 St. Matulaitis baramas, kad užmiršo tame veikalėlyje klasių kovas. O tos kovos — tai ir buvusi tikybos atsiradimo priežastis. Anot jų kritikų, tikyba būtina išnaudotojams paklusnybėj laikyti dirbančius. O Matulaitis, kalbėdamas apie tikybų atsiradimą, daugiau rėmėsi gamtos mokslu. Kritikas šiaip piktai rašė:

"Jei juose keliai vestų, tai S. Matulaičio mokslas apie tikybų atsiradimą štai kur nuvestų: prie komunizmo, kada gamybos santykiai bus labai ištobulinti, kada žmogaus protas bus daug kartų geriau išlavintas negu dabar, žmonėse gyvuos tvirtiausi tikybės jausmai".

Ir šitų visų ginev pasėkoj Dr. Stasys Matulaitis iš Minsko patylomis dingsta. Apie jį jau daugiau neradė lietuviškoji komunistų spauda. Ėjo gandas, kad bielorussų ir savų lietuviškų komunistų jis buvo įtartas Nepriklausomos Lietuvos šnipu. Jis buvo suimtas ir nežinomą vietą kalintas. Tik po Antrojo Pa-

saulinio karo spaudoj praspuko žinutė, kad Dr. St. Matulaitis atvyko į Vilnių. Tai ir buvo visos žinios apie jį.

Stasį Matulaitį nemėgo ir bielorussai komunistai už jo "Lietuvių tautos istoriją". Mat, tais metais Maskvos politikos sumetimais, bielorussams buvo pakuždėta savintis visą Lietuvos praeitį.

Jei Dr. Stasio Matulaičio laidotuvis Vilniuje dalyvavo ir žodžiūs tarė žymesnieji lietuviškai kalbą komunistai, tai tenka spėti, kad jo vardas jau astatytas. Dr. Stasys Matulaitis gal iš visų buvusių varpininkų iki šiol buvo vienintelis gyvųjų tarpe.

Bendrai sumetus, mirė žymus mūsų tautos vyras. Nors jis ir dirbo Lietuvos nepriklausomybės metais komunistų gretose, bet laiko vėjai išblaskys prie jo priilpusias komunizmo dulkas, o pasiliks tai, kas jo vertingo nuveikta mūsų tautai. — J. Vlks.

Gen. Lauris Norstade prezidento nominuotas šiaurės Atlanto Apsaugos pajėgų vyriausiojo vado.

— Vokietijoje: 88

— Vokietijoje: 88

TAUPYK SAUGIAI

Numesk rūpesčius - ilgiau gyvensi

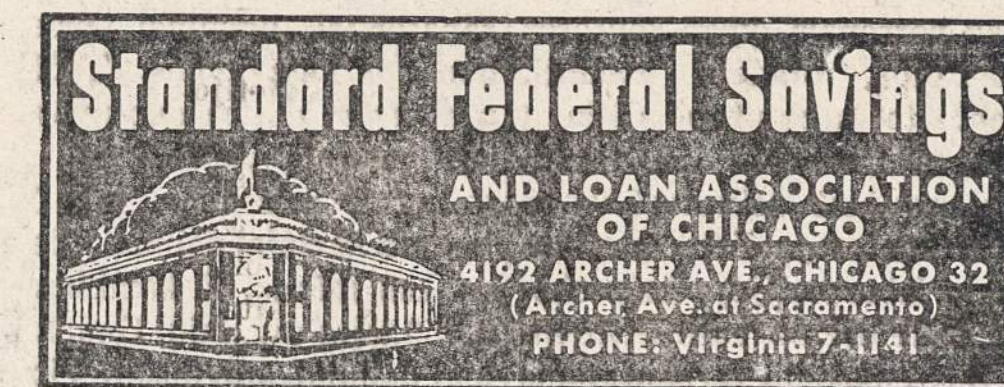
Daugumas STANDARD FEDERAL taupytojų turto yra sudėta į United States Government Bonds ir Veteranų Paskolas, kurias Jungtinių Amerikos Valstybių įstaiga garantuoja 60%. Tas ir padaro STANDARD FEDERAL stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje.

Turtas virš \$57,000,000.00
Atsargos Fondas \$4,500,000.00

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE
UNITED STATES GOVERNMENT
Member of Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

JUSTIN MACKIEWICH, President

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidroma.

He won America's first 2-party presidential campaign!

Thomas Jefferson, born on the 13th of April, 213 years ago, ran for office on the Democratic-Republican ticket. He was the first President to be inaugurated in Washington, D. C. — and the first to start his term in the new White House.

He was also the chief thinker and writer among the men who fought against the belief that people need to be protected by the rich or the powerful.

"Give the people light," said Jefferson, "and they will find their own way."

And almost 200 years of history have proved him right.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

For example, over 40 million Americans are providing for their financial futures through the purchase of Savings Bonds. More than 8 million are investing in U. S. Series E Bonds regularly on the Payroll Savings Plan. That's the easiest way to save — the foolproof, guaranteed, independent way to financial security.

To see that you and your family are taken care of tomorrow, invest in United States Savings Bonds today — either on the Payroll Savings Plan where you work or by regular purchases of Bonds where you bank.

For the big things
in your life — be ready with
U. S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

Chicago's Lietuvių Klubų ir Draugijų 1956 m. Valdybos:

Liet. Kultūros Draugija, Chicago: Liet. Draugijos skyrius: Pirm. K. P. Deivickis, 1330 So. 49th Ave., Cicero; nut. sekr. J. Balakas; fin. sekr. ir išdėninkas K. Jakubka; išd. globėjas M. Tribičius. Susirinkimai vyksta 6 per metus, 1500 So. 49th Ave., Cicero.

LITHUANIAN NATIONAL DEMOCRATIC CLUB VALDYBA 1956 M.: K. Aleksiūnas pirm., 3338 W. 63rd St., tel. HE 4-3926; Victoria Staniulis pagalb., 4602 So. Fairfield; Anna Radzius nut. rašt., 3520 So. Rockwell St., YA 7-3996; G. Daraska turto rašt., 2714 So. Emerald Ave., VI 2-4789; S. Gelson išd., 857 W. 5th St., J. Blois koresp., 3938 W. 63rd Place, RE 5-2562.

CHICAGO'S LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; pirm. pagalb. Vytalis Urtara, 903 No. 20th Ave., Melrose Park, Ill., tel. FI 4-3665; nut. rašt. Jonas Urtara, 903 N. 20th Ave., Melrose Park, Ill., tel. FI 4-3665; turto rašt. Vytalis Urtara, 4537 S. Paulina St., išd. Jonas Puniška, 2605 W. 43rd Street, tel. LA 4-6308; koresp. rašt. Ona Švirnickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290; marš. Simon Viršila, 4218 So. Rockwell Street, koresp. Ona Švirnickas, 2512 W. 69th Street, tel. HE 4-0290. Susirinkimai atsidūna kas ketvirtą trečiadienį kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYTES VALDYBA 1956 METAMS: Joe Balchunas pirm., 7155 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; P. Kenutis vicepirm., A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave., Frank Bakutis, išd. ir ligonių prižiūrėtojas, 7301 So. Whipple St., PR 6-0575; Petras Juozapavičius kontr. rašt., J. Stumbris, marš., Dr. J. P. Poška dakt. kvotėjas, 3133 S. Halsted St., HE 4-2374; Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kožnā mėnesį Chicago's Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 1 val. po pietų. Nariai priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 metų amžiaus.

ZARASKIŲ KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct., Cicero, tel. OL 2-0312; vicepirm. J. Užundenis, 6753 So. Maplewood Ave., tel. PR 6-4710; nut. rašt. F. Zaliecka, 5347 S. Bishop St., tel. GR 6-3054; fin. rašt. J. Yuskenas, 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; išd. Ralph Pusiš, 7144 So. Sawyer Ave., tel. PR 6-7045; trys direktoriai: J. Alkonis, 1906 W. 56th St., tel. WE 6-8235; P. Padvaskas, 6843 So. Rockwell St., C. K. Davis, 5648 So. Bishop St.; maršalka A. Ivanaitis, 5542 S. Talman Ave. Susirinkimai įvyksta kas antrą mėnesio pabaigoje Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGEFORTE VALDYBA 1956 METAMS: Petras Juozapavičius pirm., 3210 S. Lowe Ave.; Rose Maziliauskas vicepirm., 3405 South Lithuania Ave.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. CA 5-3016; Thomas S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., tel. VI 7-8775; Kostas Stula išd., 3241 So. Parnell Ave.; J. Daraska išd. globėjas; J. Stumbris maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą antrą dieną vakarą kiekvieno mėnesio 7:30 val., Chicago's Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street. Visi namų savininkai kviečiami priklausyti prie šios organizacijos.

1-to WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO VALDYBA 1956 MET.: Joseph Skeivys pirm., 9424 S. Burnside Ave.; J. Pivarūnas vicepirm., 10732 S. Indiana Ave.; Bernice Winow vicepirm., 10611 So. Edbrooke Ave.; Josephine Lenkas sekr., 20 W. 107th St.; Kazys Rubinas kas., 10503 So. Edbrooke Ave.; Albinas Laurėnas fin. sekr., 10530 S. Indiana Ave.; Adomas Draugelis kas. globėjas, 349 West 108th Place; Aniceta? Bubelis kasos globėjas, 10735 So. State St.; Eliz. Dambro 2738 W. 69th St., Valentinė Reka z. 16 E. 113th Pl. trauktis; prie Liet. Dem. Lygos atstovai: Algirdas Laban, 148 E. 107th St.; Joseph Skelvis ir J. Pivarūnas; Kazys Giruli maršalka, 10806 So. Wabash Ave.; kontr. kom. nariai: Joseph Striet Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kas antrą trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street (Chicago, Ill.).

2-MAICIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave., tel. VI 7-2379; Juozas Draugelis vicepirm., 4047 S. Maplewood Ave., VI 7-4094; Nellie Wilcox nut. rašt., 4443 So. Rockwell St., tel. Yards 7-4472; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Adela Burba, išd., 5847 S. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; Bernice Zemgulis kontr. rašt., 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; Kastancija Juska maršalka, 4443 So. Rockwell Street; Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čiū trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street (Chicago, Ill.).

LIETUVIŲ ZAGARĖS KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Vincas Kriščiūnas, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; vicepirm. J. Adomaitis, 6430 So. Campbell Ave., tel. PR 6-8819; nut. rašt. J. Ketrakis, 3217 So. 53rd Ave., Cicero 50, Ill., tel. OL 2-8243; fin. rašt. Mrs. E. Zemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; išdėninkas J. Vebell, 6447 So. Emerald Avenue, telefonas: EN 4-4380; kasos glob. J. Sherman, 6343 So. Albany Ave., tel. PR 6-1552; koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 509 103rd Street. Klubas susirinkimai įvyksta kas 4-tą nedėdienį kiekvieno mėnesio Vengliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. 1 valanda po pietų.

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, APRIL 25, 1956

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "AFSVIETOS" VALDYBA 1956 M.: pirm. Stella Kaulakis, 3247 South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Filiponis, 3302 S. Union Ave., YA 7-7484; nut. rašt. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., tel. LA 3-6308; fin. rašt. Magd. Viščiulis, 4118 N. Ottawa Ave., GL 3-3622; išd. Anastazija Valancienė, 5702 So. Emerald Ave., tel. EN 4-2660; turto glob. Mare Endziulienė, 5610 So. Maplewood Ave., tel. HE 4-2343; šeimininkė Ana Juozaitis, 3249 So. Green St. Susirinkimai laikomi Sandaros svet., 840 W. 33rd St. kas antrą antradienį.

LIETUVIŲ RAUDONOS ROŽES KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: W. C. Jankauskas pirm., 1531 So. 49th Ct., Cicero; Joe Klimas vicepirm.; K. P. Deivickis nut. rašt.; A. B. Petkus išd.; Ben Tumavice fin. sekr.; Julius Zaura, John Zaura ir Chester Arasim trauktis; Mike Knizike maršalka. Susirinkimai įvyksta kas pirmą penktadienio vakarą, Liberty svetainėje, 1401 S. 49th Ct., Cicero.

SLA 36-tos KUOPOS VALDYBA 1956 METAMS: Antanas Zalatoris pirm., 8939 So. Bell Ave., BE 3-1385; Petras Juozapavičius vicepirm., 3210 S. Lowe Ave.; A. Kaulakis, fin. rašt., 3247 So. Emerald Ave., CA 5-3016; M. Vaidyla nut. rašt., 840 W. 33rd St., YA 7-4789; J. Balchunas išd., 7155 So. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; A. Bradchulis kontr. rašt., V. Jankauskas maršalka, Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas, 3133 So. Halsted Street. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį pirmą trečiadienį Chicago's Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. St. Jacobs, 2050 W. Pierce Ave., telef. HU 6-0324; vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; nut. rašt. A. Walskis, 3259 W. Pierce Ave., tel. AL 2-0239; fin. rašt. John Radziuskas, 2019 W. Pierce Ave.; kasininkas John Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd., tel. DJ 8-1117; koresp. rašt. John Rila, 4839 W. Winneka Ave., tel. MU 5-9536; kasos glob. S. Vaškešis, 3308 Evergreen Ave.; maršalka A. Lungevič, 1741 No. Central Park Ave., CA 7-5111. Susirinkimai įvyksta 1-mą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio svetainėje 3600 W. North Ave., Chicago, Ill.

ERZVILKO DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Minckas Floyd S. Dowiat, 5844 S. Campbell Ave., PR 8-2945; vicepirm. John Gaizutis, 5800 So. Troy St., tel. GR 6-1477; nut. rašt. Nellie Wilcox, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; išd. Helen Vengliauskas, 4500 So. Talman Ave., tel. VI 7-4646; maršalka Frank Wišmont, 4500 So. Talman Ave. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vakare, P. Vengliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., Chicago, Ill.

IONISKIEČIŲ L. ir K. KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Joseph Vebell, 6447 So. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; vicepirm. John Sherman, 6348 S. Albany Ave., tel. PR 6-1552; nut. rašt. J. Ketrakis, 3217 S. 53rd Ct., Cicero, tel. OL 2-8243; fin. rašt. Frank Cepulis, 3510 W. 63rd St., tel. RE 7-0243; išd. Julius Klimas, 5602 So. Nordica Ave., PR 7-4087; kas. glob. M. Danta, 4535 So. California Ave.; koresp. J. Adomaitis, 6430 So. Campbell Ave., PR 6-8819. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, Vengliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. 1:00 val. po pietų.

LIETUVOS ŪKININKAS DRAUGIJOS VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Minckas Antanas Valonis, 2222 W. 107th St., 1-as vicepirm. Kazimieras Davis, 5648 So. Bishop St., 2-as vicepirm. Elzbieta Dambro, 2738 W. 69th St.; nut. rašt. Jonas Zaura, 2222 W. 23rd Place; fin. rašt. Adela Tamas, 1832 So. 50th Ave., Cicero, Ill.; kasos globėjas: Stanislovas Žickas, Jonas Matilonis ir Jonas Žurkauskas; maršalka Mykolas Tribičius; teisėjas M. Valonis; koresp. K. Davis.

UTENOS APSKRITIES DRAUGISKO KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; vicepirm. John Sherman, 6348 So. Albany Avenue; nutarimų raštininė Nellie Wilcox, 4443 So. Rockwell Street, tel. Yards 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; išdėninkė Adela Sankus, 2309 W. 43rd St., tel. LA 3-6085; kasos glob. Joseph Jusevičius, 5555 S. Menard, tel. LU 5-6479; koresp. Joseph Jusevičius, 5555 So. Menard Ave.; maršalka S. Viršila, 2635 W. 40th Street. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare P. Vengliausko svet., 4500 So. Talman Ave., Chicago.

LIET. BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1956 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 So. Blackstone Ave., DO 3-5165; Vicepirm. Julia Sačauskas, 7222 S. Richmond Street, tel. HE 4-7174; nut. rašt. Nellie Wilcox, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; išd. Adela Sankus, 2309 W. 43rd St., tel. LA 3-6085; kasos glob. Joseph Jusevičius, 5555 S. Menard, tel. LU 5-6479; koresp. Joseph Jusevičius, 5555 So. Menard Ave.; maršalka S. Viršila, 2635 W. 40th Street. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vak. P. Vengliausko svet., 4500 So. Talman Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ KEISTUČIO PASALPOS KLUBO 1956 METŲ VALDYBA: Antanas J. Valonis pirm., 2222 W. 107th Street, PR 9-1077; Frank J. Jakavicius vicepirm., 3531 W. 5th Ave., SA 2-4995; Mečys Krasauskas nut. rašt., 4438 So. Francisco Ave., LA 3-8952; Bruno G. Sholas finansų rašt., 7140 So. California Avenue, HE 4-1135; Frank Mickas išd., 4146 Archer Ave., LA 3-9066; John A. Simonaitis išd. glob., 4531 S. California Ave., LA 3-8973; Petr. Aliuškas kontr. rašt., 5353 South Christiana Ave.; Vincas Baisis maršalka; Teisėjas A. F. Wells advokatas-patarijas, 59 W. Washington St.; Dr. M. T. Strikol daktaras kvotėjas, 4645 So. Ashland Ave., Yards 7-4787; klubo koresp. John Kordroška, 3902 So. Albany Ave., tel. LA 3-8620. Klubas susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

UŽ GELEŽINĖS UZDANGOS

1. Kaip dirba Tauragės mėsos kombinatas. (E) Bolševikų vadai okup. Lietuvoje atrado tai, ką lietuviai ūkininkai ir Lietuvos ūkio vadovai seniai žinojo, būtent — kad iš pieno produktų, mėsos gaminių, linų etc galima pasidaryti gražų pinigą. Kai kuriais atžvilgiais lietuvių gaminiai nepriklausomybės metais konkuruodavo net danų ž. ū. produktus. Todėl dabar okupantai vėl stengiasi visokiais būdais skatinti Lietuvos kolchozininkus, kad jie kuo daugiausia pagamintų šių produktų, ir jų tuo būdu juo daugiau atitektų Lietuvos pavergėjams. Šį kartą meskime akį į vieną sektorių — mėsos produktų gamybą. Štai imkime pvz. kad ir Tauragės mėsos kombinatą. Kaip ten ir kitur vyksta reikalaujama gamyba?

Tauragės „Maistas“ dabar pavadintas Tauragės mėsos kombinatu. Vokiečiai, besitraukdami iš Lietuvos, buvo užminavę mašinų skyrių. Bet vienas iš darbininkų lig laikui minas nuėmė, ir tuo būdu nebuvo išsprogdintas nei mašinų skyrius, nei kiti pastatai. Taip bolševikai galėjo iš karto šią produkciją toliau varyti. Mėsos kombinato direktorius 1944 ir 1945 m. buvo Andrius Ramonaitis, po jo iki 1946 m. pabaigos direktoriavo panevėžietis Kazys Darskevičius. Jis buvo įtartas varas nelegalų biznį ir pasodintas į kalėjimą, bet vėliau teismas jį išteisino. 1946 m. pačiam gale direktorium buvo paskirtas iš Leningrado rusas majoras. Bet jis buvo sugautas bevažiuojant į Leningradą su pavogtų dešrų transportu, pašalintas iš pareigų ir dingo be žinios.

1947 m. pradžioje direktorium buvo paskirtas iš Rusijos atvykęs Vilius Lasis, apie 45 m. amžiaus Rusijos lietuvis, kurio tėvai yra kilę nuo Utenos. Anksčiau Lasis aktyviai dalyvavo organizuojant kolchozus, gaudavo įsakymą vykti kaiman ir ten ragindavo ūkininkus stoti į kolektyvus. Nors tuos įsakymus vykdymas gana aktyviai reiškesi, bet šiaip su ūkininkais elgdavosi žmoniškai, stengdavosi jų neskriausti. Su lietuviu jis sugyveno gerai, bet 1950 m. veterinarijos gydytojas rusas jį išskundė, kad esą, varas nelegalų biznį, ir Lasis buvo areštuotas. Kartu su juo buvo areštuota kilusi iš Poltavos ir baigusi mėsos pramonės technikumą dešrų meistre Galina Sivalapova, dešrų skyriaus vedėjas Tampuskas ir prekių sandėlininkas Gulbinas, kuris dažnai būdavo pastebimas Tilžėje ir ten švaistydavosi pinigais. Visi jie buvo įtarti, kad su Tilžės miesto mėsos bei pieno produktų realizavimo organizacijos pareigūnais varę nelegalų biznį. Jiems buvo sudarytos dvi bylos: viena už broko gaminimą, o antroji — už vogimą. Teisė 1950 m. iš Vilniaus į Tauragę atvykęs aukščiausiasis teismas. Lasis buvo nubaustas 20 m. kalėjimo, Tampuskas — 18 metų, Sivalapova — 4 metais ir Gulbinas — 2 metais kalėjimo. Bet ir vet. gydytojas rusas, kuris juos įskundė, taip pat pakliuvo į kaltinamųjų suolą — už brolio praleidimo — ir gavo 5 metų sunkių darbų kalėjimo. Tačiau nuteistųjų šeimos nebuvo nausmės paliestos. Po kelerių metų nuteistieji, kurie dar sėdėjo kalėjime, buvo paleisti. Lasis vėl grįžo atgal į direktoriaus pareigas, tik jau nebegyveno fabrike, bet turėjo butą mieste. Tačiau po kurio laiko prokuratūra vėl pradėjo jį čiupinėti, kad imas sau į namus valgyti mėsą. Tada jis atsiskė iš pareigų ir išvažiavo į Klaipėdą, kur, esą, gavęs mėsos — pieno pramonės šaldytuvų direktoriaus vietą. Vietoj Lasio paskum direktorium buvo paskirtas žydas.

Milwaukee miesto burmistras su žmona įteikia balsus Wisconsin'o valstybės pirminiuose rinkimuose. Jis taipgi kandidatuoja burmistrui trečiam terminui.

Dennis Brewster, 17 m., suradęs 4 asmenų šeimą žuvusią Oklahomos valstybės nusiabusiame viesule, rodo pėdsakus, kuriais sekdamas šeima surado. Viesulų pasekoje šešiose pietinėse valstybėse jau žuvo mažiausiai 10 asmenų.

Pirmniaisiais po karo metais buvo didelių personalinių pakeitimų. Tarnavo apie 70 tarnautojų ir dirbo 150—170 darbininkų. Vėliau personalą, ypač kontoros tarnautojus, pradėjo mažinti. Kombinato tarnautojų didžioji dalis yra lietuviai. Tik Lasius direktoriaujant sekretorė buvo rusė ir kontoroje dirbo dar kita rusė, o laboratorijoje kaip chemikė inžinierė — rusė Sidorenko. Buvo mokami tarnautojams, tokie atlyginimai: išstarnavus trejus metus, pagrindinė alga keiliama 10%, po 6 metų — 15%, ir po 12 — 20%. Įmonės direktorius, vyr. buhalterio ir vyr. inžinierių pagrindinė bruto alga — 880 rublių, mechaniko ir buhalterio — 700, kasininkės — 410, darbininkai uždirba pagal išdirbį iki 400 rublių, kvalifikuoti darbininkai (pvz. moterys dešrų skyriuje) — iki 600 rublių, kiti specialistai, dirbdami pilnu apkrovimu, gali uždirbti iki 1,000 rublių.

Įmonės darbininkai ir personalas iš įmonės išleidžiami tik patikrinus kontrolei. Tačiau skyrių vedėjų ir techninio personalo sargas negali pats apžiūrėti; jei ką įtaria — turi paprašyti, kad užvežtų pas direktorių. Moterys pažiūrimos moters sargės. Sargybos viršininkas buvo partinis Jancevičius, kuris darbininkus griežtai tikrindavo. Bet kai buvo aptiktas ir pats bevagiavęs — tada aptilo, ir visas reikalas tvarkėsi sklandžiai.

Kadangi dalis kolchozų statomų gyvulių buvo nepatenkinamos kondicijos, tad prie mėsos kombinato buvo įsteigtas „zagodskotas“, t. y. gyvuliams atšerti punktas. Menkesnieji gyvuliai prieš skerdžiant būdavo atšeriami. Pats zagodskotas buvo įtaisytas kombinato ribose, paėmus tam reikalui keletą paukštidių ir kitų pastatų. „Zagodskotas“ turėjo savo punktus taip pat Kelmėje, Viduklėje ir Raseiniuose. Dabar tie punktai sumažinti, nes gyvulių mažiau pristatoma.

Nepriklausomybės laikais per skerdimų sezoną buvo į parą paskerdoma 800—1000 kiaulių, o dabar — per mėnesį paskerdoma 300—400. Mėsos gaminių vidaus rinkai skiriama tik dalis. Taip Tauragės rajono kooperatyvų sąjunga į mėnesį gau-

davo 2-2.5 tonos mėsos gaminių visam Tauragės rajonui. Daugiausia mėsos išdirbinių skiriama viešojo aprūpinimo įstaigoms: sanatorijai, ligoninei, prieglaudoms ir valgykloms. Todėl suprantama, kad parduotuvėse mėsos gaminių nesti daug. Pagrindinis mėsos gaminių klientas yra kariniai daliniai: jie gauna kas mėnesį iš kombinato po 30-50 tonų gaminių. Gauna kariniai daliniai, stovintieji Vilniuje, Kaune ir Rytprūsioje. Likusioji gaminių dalis siunčiama į „placiją tėvynę“. Atlaikų (kojų, galvų) vidaus rinkai skiriamas kas mėnuo 5-6 tonos.

Kolchozininkas už kg gyvo galvijų svorio gavo po 80 kapeikų. Iki 1950 m. kombinatas pirko gyvulius tik prievolinėmis kainomis. Perdirbtos jautienos savikaina, baigus gamybos procesą, atsieina 2.50-3 rubliai. Gi mėsos kombinatas, realizuodamas savo prekes, už vieną kg gaudavo iki 10 rublių. Tuo būdu valstybė nuo vieno mėsos gaminių kilogramo pelno 6-7 rublius. Tokio lupikavimo, kur kolchozininkai būtų taip bauriai išnaudojami, procentiškai nėra jokiam kapitalistiniame krašte.

Kaulai, tinkami gaminti želatini, atiduodami į želatinos fabriką Leningrade, pirma juos nuriebinus. Menkesnės vertės kaulai eina į Kaišiadorių klijų fabriką.

Tauragės mėsos kombinatas iki šiol šaldytuvo neturėjo. Ten tėra tik atvėsimo salės, kurios temperatūra teoriškai galima atvėsinti iki —5 laipsnių C. Kadangi kompresoriai išdile ir temperatūra faktiškai tebesiekia —2 laipsnius C, todėl projektuojama įrengti šaldytuvus atskiruose pastatuose. 1948 m. buvo rengtas konservų cechų, kurįs gamino konservų dėžutes. Pagamintos dėžutės pasiunčiamos į Panevėžį, kurio kombinatas beveik išimtinai verčiasi konservų gamyba. 1949 m. gautas patvarkymas, kad Tauragės mėsos kombinatas susilaikytų nuo platesnės konservų gamybos, o tegamintų tik pagal dienos pareikalavimą. Didesnė konservų dalis, ypač paukštiena, atiduodama kariuomenės daliniams. Tik tie konservai, kurių negalima ilgiau laikyti, paleidžiami į vietos rinką.

Lietuvoje dabar veikia še mėsos kombinatai: Kaune, Vileikoj, šiauliuose, Panevėžy, Klaipėdoj,

Tauragėj. Šių metu prie Vilniaus statomas naujas mėsos kombinatas. Didesnieji kombinatai savo gaminius siunčia į Maskvą ir Leningradą, o Panevėžio kombinatas, kur daugiausia gaminamos dešros, — ir kitur į „placiją tėvynę“.

2. „Trečiasis LTSR kompozitorių sąjungos“ suvažiavimas III. 12 išklausė valdybos „atskaitos“. Pranešimą padarė „atsakingasis sekretorius“ Balsys, pažymėdamas, kad visa eilė lietuvių vietinių kompozitorių kūrinių „buvo teigiamai įvertinti toli ir už respublikos ribų“, pvz. Balio Dvariono — Koncertas smuikui ir orkestrui, J. Juzeliūno — baletas „Ant marių kranto“, Balsio — Koncertas smuikui ir orkestrui etc. Baigta ir paruošta pastatyti V. Klovos opera „Pilėnai“, V. Baumilo „Paskenduolė“, kurios siūžetas imtas iš A. Vieniūlio-Zukausko apysakos, baigia savo operą „Dalia“ ir B. Dvarionas. Suvažiavimas, pasisakęs įvairiais organizaciniais klausimais, išklausė K. Kavecko pranešimo apie „masinę dainos padėtį respublikoje“, muzikologo J. Gaudrimo — apie muzikologijos padėtį etc. Kaveckas nusiskundė, kad soviet. poetai nerašę dainoms tinkamų tekstų, nors, iš kitos pusės, ir kompozitoriai dar nelabai skaito, kas jų sukurama. Dainoje nuolat sėkmingai pasirodo J. švedas, A. Budriūnas, J. Dambrauskas, A. Kačanauskas, J. Juzeliūnas, E. Balsys, A. Belazaras, J. Karosas, J. Nabažas ir kt.

Per pirmąjį suvažiavimo koncertą buvo atlikta J. Gaizausko Pirmoji simfonija g-moll, A. Račiūno simfoninė suite „Gimtines vaizdai“, J. Juzeliūno koncertas balsui su simfoniniu orkestru (solistas V. Adamkavičius) ir Čiurlionio simfoninė poema „Jūra“. Dirigentai — R. Geniušas ir A. Kalinauskas. Vėliau suvažiavimas išklausė J. Indros baletą „Audronė“ klaviro, A. Belazaro muzikinės komedijos „Aukštinės Marijos“ Štraukos, o kamerinės muzikos koncerte — J. Karoso styginių kvarteto Nr. 2 ir romansų ciklo, St. Vainiūno fortepioninio kvinteto, E. Laumėnienės 5 preludijų fortepionui, A. Račiūno 4 pjesių violančelei ir V. Baumilo suitos fortepionui „Romuko diena“. St. Vainiūnas „Literatūroj ir Mene“ Nr. 11 nurodo, kad betgi nei Klovos opera „Pilėnai“, nei Indros baletas „Audronė“, nei Baumilo opera „Paskenduolė“, kurių buvo paskenduolė ištraukos, nei Dvariono rašoma opera „Dalia“, nei Balsio baletas „Eglė — žalčių karalienė“, kad ir išvyria po kiek laiko rampos šviesa, betgi nė vienas „neliečia dabarties“, taigi, nėra bolševikiniai. Iš viso, St. Vainiūno manymu, lietuviai sovietiniai kompozitoriai stambių sceninių veikalų kūryboj yra smarkiai atsilikę. Suvažiavimo metu neparodyta ištisai nei viena opera, nei vienas baletas. Bloga padėtis ir su masine daina. Išskyrus Dvariono „Ant Nemuno kranto“, Budriūno „Geltuosius linelius“ ir dar vieną kitą dainą, lietuviai sovietiniai kompozitoriai čia „nieko neturi“. Ir kitų nusiskusta sovietinių kompozitorių veikla. „Literatūroj ir Mene“ V. Venskuso rašo, kad trūksta „vadovaujančios rankos, o kartais ir metodinės pagalbos“. Jaunųjų muzikologų vadovu bei organizatorium turėtų būti kompozitorių sąjungos muzikos kritikos sekcija. Deja, kaip pažymi laikraštis, „ši organizacija ne tik kad nepadaeda jauniešiams, bet net nesidomi jų darbais bei ateities planais“.

(Bus daugiau)

Vinco Krėvės kelionė į Maskvą vaizduojama „Pagundoje“. Šį įdomų aprašymą ir V. Mykaloičio, V. Maciūno, A. Seno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrybą, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickievičius. Jos kaina \$1.00.

Užsakymus adresuokite: NAUJIENOS 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liudėsio valandoje.
Gražiausias Gėlės ir Vainikai Antkapių papuošimai ir sezoninės kapamieles.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIJA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramu i Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

URBA Gėlės Mylimiems Vestuvėms Banketams Laidotuviams Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LIGUDESIO VALANDOJE SAUKITE
MAŽEIKAS & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčių arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI: GRowehill 6-2345-6 Townhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAFayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kl.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

PAMOKOS
ANGLŲ KALBOS
MASINĖLE RAŠYMO
PREKYBOS TEISIŲ
STENOGRAFIJOS
ARITMETIKOS
PILIEITYBĖS
Mokslu laikas:
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų,
ir nuo 6 iki 9 val. vakaro.
Amerikos Lietuvių Mokykla
816 West 33rd Place
CHICAGO 8, ILL.

TRAY MEN
PANTRY MEN
8 Hour Day
6 Day Week
MEALS AND SALARY
COLUMBUS HOSPITAL
2520 NO. LAKEVIEW

AUTO TAIŠYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRowehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

BUICK'AS
LIETUVISKAS
AUTOMOBILIS

PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURESI RYTOJ!
TAIGI PRADEK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antr., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. diena. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALAI

Gyvendamas Vokietijoje, iš kur neseniai atvykau į JAV, turėjau progą gana gerai susipažinti su Vasario 16 gimnazijos materialiniais rūpesčiais ir kitais jos reikalais. Todėl noriu nors keletais sakiniiais prisidėti prie šito, mums taip svarbaus, klausimo paryškinimo.

Kalbant apie gimnaziją, reikia skirti du dalykus: 1) gimnazijai veikti tinkamų sąlygų sudarymas bei jos išlaikymas ir 2) tinkamas mokslo lygis ir mūsų šių dienų reikalavimus atitinkantis jaunimo išauklėjimas. Kaip gimnazijai sąlygų sudarymas yra visų laisvame pasaulyje esančių lietuvių reikalas, taip šią gimnaziją lankančio jaunimo švietimas ir auklėjimas yra gimnazijos vadovybės bei pedagoginio personalo uždavinys. Tad gimnazija galės gerai veikti ir atlikti savo paskirtį tik tada, kai tiek vieni, tiek kiti tinkamai atliks savo pareigas.

Dabar visiškai nebėra ko kritikuoti ir kalbėti apie tai, ar nupirkti rūmai geroj ar blogoj vietoj, ar už juos perbrangiai ar ne sumokėta, ar juos reikėjo ar nereikėjo pirkti. Yra visai aišku, kad šią nuosavybę įsigys sudarant virtas pagrindines gimnazijai egzistuoti, jei tik bus padaryti reikalingi jos patobulinimai ir jei parama jai išlaikyti nesušlubuos. Skolos už rūmus visai nebėdaug liko. Reik tikėtis, kad bus greit likviduota. Tačiau tai dar nėra viskas. Rūmai gimnazijai yra permaži. Pastatyti ji mediniai barakai patalpų trūkumą išsprendžia tik laikinai ir nepilnai. Iš viso dabartinės darbo sąlygos tėra tik bėdos sąlygos. Klasės barakuose žiemą peršalta, o vasarą perkaršta. Jos vargiai gali atitikti ir higienos reikalavimus. Be to, jaučiamas trūkumas ir kitų patalpų, kaip skaityklos, laboratorijos kambario, didesnės salės ir kt. Bendrabuty mokiniai irgi perdaug sukimšti. Todėl būtina prie rūmų esanti ūkio priestatai pritaikyti gimnazijos reikams, arba pastatyti naujų patalpų. Sunku tikėtis, kad surišti su patalpų sutvarkymu darbai galėtų būti iš karto įvykdyti. Gal būt, reikėtų parengti remonto (ar statybos) planą ir jį palaipsniui vykdyti. Būtų nedovanotina, jei ilgesniam laikui paliktume dirbti dabartinėse bėdų bei skurdos sąlygose mūsų jaunimą, iš kurio tiek daug laukiame.

Gana blogai atrodo ir gimnazijos bei internato išlaikymo reikalai. Yra susidarę nemažai skolos tiekėjams už maisto produktus ir kitas reikmenes. Kai kurios firmos, kol nėra sumokėtos, atsako daugiau gimnazijai, tikiu, kad šis skola, truks laikus, artimiausiu metu turi būti apmokėta.

Malonu skaityt tokias pranešimus:

"Amerikos lietuviai katalikai stato ir stato... Ar geri, ar blogi laikai, bažnyčių, mokyklų, vienuolynų, ligoninių prieglaudų statyba nesustabdoma. Todėl mūsų religinis, kultūrinis ir tautinis gyvenimas yra nuolat papildomas, nuolat plečiamas. Nepaisant viso to, vis dar yra trūkumų ir statybas reikia plėsti. Ir šiuo metu vieni stato, kiti planuoja statyti, kad tie trūkumai būtų pašalinti.

Tėvai Marijonai stato vienuolyną ir didelį spaudos centrą Chicagoje. Svč. P. Marijos Gimimo parapija Chicagoje stato puošnią bažnyčią, kuri kainuos daugiau milijono dolerių.

Lietuviai Tėvai Jėzuitai Chicagoje jau yra suplanavę pastatyti ir vienuolyną, ir jaunimui centą.

Amerikos Lietuvių R. K. Federacija ant savo nupirktos žemės šalia Detroito, Mich., jau suplanavo statyti patalpas lietuvių jaunimo vasaros stovykloms.

Lietuviai Saležiečiai savo nuosavybėje netoli Chicago tuoj statys

lietuviams berniukams vasaroti patalpas ir suplanavo pastatyti šiluvos paminklinę koplyčią.

East St. Louis, Ill., jau pastatyta lietuvių bažnyčia.

Sv. Kazimiero Seserys Chicagoje, prieš keletą metų pastatiusios mergaičių augštesnei mokyklai puošnius rūmus, kainavusius kelis milijonus dolerių, dabar jau planuoja statyti didelę ligoninę (prie dabartinę Sv. Kryžiaus ligoninės pastatų).

Lietuvių Labdarių Sąjunga Chicagoje gal jau visai netrukus taip pat padės statyti prie senelių prieglaudos (Holy Family Villa) tokios rūšies ligoninę, kokia yra reikalinga sergantiems seneliams globoti.

Amerikos lietuviai katalikai dar ir daugiau planuoja kurti ir statyti."

(Draugas, 1956.III.13.)

Šis pranešimas rodo, kad JAV lietuvių organizuotų būdų sugeba ir pajėgia įgyti stambius ūkius bei kitas nuosavybes ir įvykdyti net milijonines statybas. Bet kokios gi yra priežastys, kad mūsų gimnazija vis dar negali išbristi iš vargo ir nedateklių klampynės? Nejaugi mes nesuprantame jos reikšmės? O gal kai kieno galvosenė paremta gegutės instinkto logika? Juk gimnazija yra labai svarbus ir bendras visų lietuvių reikalas! Tikrai yra gėda, kad mes nenorim ar nesugebame tam lietuvių židiniui sudaryti normalių darbo sąlygų, juo labiau, kad tam juk milijoninių sumų nereikia. Tiesa, kai kas galbūt savo nerangumą ar šykštumą bando pateisinti gimnazijos pasireiškiančiomis negerovėmis. Čia porą priekaištų paminėsime.

Kaip visi lietuviai privalo jausti savo pareigą sudaryti gimnazijai veikti tinkamas sąlygas, taip jos vadovybė bei pedagoginis personalas turi pilnai suprasti savo uždavinį ir dėti visas pastangas, kad jiems patiktas jaunimas būtų ne tik gerai paruoštas studijoms, bet ir atitinkamai išauklėtas. Kadangi gimnazija išsilaiko šviesių, susipratusių lietuvių aukomis ir kadangi jos paskirtis, atsižvelgiant į dabartinio laiko reikalavimus, yra žymiai platesnė, negu brandūs atestato išdavimas, tai ir iš pedagogų reikia laukti ne tik savo, kaip mokytojų pareigų atlikimo, bet ir pasiaukojimo bei idealizmo. Mokytojų nepakankamo ir mokinių tautinio auklėjimo programai išieiti. Reikia

Sovietų Sąjunga — turtingųjų rojus

(E) Štai lentelė, kuri parodo, kaip progresyviais mokesčiais apdėdami piliečiai Sov. Sąjungoje, šveicarijoje ir Federalinėje Vokietijos Respublikoje. Šveicarija — jokia socialistinė valstybė. Federalinė Vokietijos Respublika valdo koalicija, kurioje

Sov. Sąjunga		Šveicarija		Vak. Vokietija	
mėn. atlyginimas (rubliai)	tiesioginiai mokesčiai % (be vaikų)	mėn. atlyginimas (šv. fr.)	mokesčiai bevaikams	mėn. atlyginimas (DM)	mokesčiai bevaikams (mokesčiai pirmoji klasė)
400	10,5%	400	3,5%	400	10,65%
500	11,2%	500	4,5%	500	13,3%
600	12%	600	5,4%	600	15,26%
750	12,9%	750	6,9%	750	18%
1,000	14,2%	1,000	9,1%	1,000	21,57%
1,500	15,8%	1,500	13,5%	1,500	26,24%
5,000	19%	5,000	23,7%	5,000	41,55%
8,000	19%	8,000	26,7%	8,000	46,33%

Vadinasi, turtingieji vad. "darbo žmonių tėvynėje" — Sov. Sąjungoje mokesčiais apkraunami nepalyginti žymiai mažiau, negu tokios pat mokesčių klasės gaunantieji didesnes pajamas "kapitalistiniuose kraštuose". Šis testas kaip tik ir parodo, kad Sov. Sąjunga, nepaisant visokios bolševikinės agitacijos ir pagyrų, faktiškai yra reakcinė, pitalistiniuose kraštuose".

New Yorke gesindami gaisrą dirbtinių gėlių fabrike, mūro sienai užgriuvus, žuvo 6 ugniagesiai.

džiaugtis, kad daugumas mokytojų savo pareigas puikiai suvaidina ir dirba su tikru pasišvenčimu, nesigalėdami nei darbo, nei laiko ir nestatydami kokių reikalavimų. Tačiau teko girdėti nusiskundimų, kad esą pasitaiko mokytojų, kurie atlikę pamokas ir kitas būtinas pareigas skuba iš gimnazijos rajono, manydami, kad jų paskirtis tuo ir baigiasi, o kai liečiamas atlyginimo klausimas, tokie esą labiau siejantys.

Kita negerovė, į kurią kaikas nurodo, esanti mūsų partijų tendencija iš gimnaziją lankančio jaunimo prisiuginti sau prieauglio. Į šį reikalą žiūrint iš plačios perspektyvos, atrodo, nereikėtų sielotis, jeigu priemonės, kuriomis stengiamasi patraukti jaunimą, atitiktų pedagogikos reikalavimus. Juk šiuo metu visų mūsų partijų yra tie patys kilnūs pagrindiniai tikslai. Svarbiausia yra, kad baigę gimnaziją jaunuoliai būtų dori ir taurūs lietuvių patriotai. Tačiau, kai kuri srovinė organizacija stengiasi patraukti jaunimą materialinėmis gėrybėmis ir skiepija jame antagonizmo ir fanatizmo jausmus, reikia rimtai pagalvoti, ar tokios priemonės nebūs nusisinta jaunimo dvasia. (Atrodo būtų labai svarbu, jei gimnazijoje būtų skatinamas ir remiamas dalykinis, pvz. literatūros, meno, scenos (vaidyba, šokis, daina, muzika), sporto, politinių — visuomeninių mokslų ir kt. būrelių steigimas ir veikla). Menkadvasių, kurie "už trupinį aukso, gardaus valgio šaukštą" galėtų išsižadėti savo įsitikinimų ar net savo tautos ir

savo tėvynės, mums nereikia. Mums reikia išugdyti tokių dvasios galiūnų ir patriotų, kaip kad buvo Basanavičius, Kudirka, Maironis, Vaižgantas, K. Grinius, Vydušas, Šliūpas ir daugybė kitų, didžiųjų ir mažų, garsių ir tylių darbininkų bei kovotojų, dirbusių ir kovojusių dėl mūsų tautos išlikimo ir jos idealų.

Tačiau, jeigu iš tikro tokių ar panašių negerovių gimnazijoje

metu tremtiniais gelbėti? pasitaiko, būkime tikri, kad Krašto Valdyba, kurios rūpesčiu ir draša gimnazija egzistuoja ir pedagogų taryba, kuri neša tiesioginę atsakomybę už jai patikėto jaunimo švietimą ir auklėjimą, ras tinkamiausius sprendimus negerovės pašalinimui. Visiškai nerimtai atrodo, kai atsiranda žmonių, kurie atsako gimnazijai paremti, savo sąžinę stengdamiesi nuraminti blogos valios žmonių skleidžiamais plepalais apie tariamas gimnazijos negeroves. Visi, kam teko, geriau susipažinti su gimnazija, turi pripažinti, kad ten dirbamasi tylus, bet didelis darbas, gal būt, didesnis, nei mes šandien galime įvertinti. Geriausia būtų, jei visi ir kiekvienas gimnazijos atžvilgiu atliktume savo pareigas. Šiais metais, kai didžiausios lietuvių kolonijos — JAV ir Kanados — rengiasi pagyventi lietuvių kultūrinę veiklą, siūlau suintensyvinėti ir gimnazijos reimą ne tik organizuojant naujus rėmėjų būrelius, bet ir sudedant lėšų rūmams prideramai sutvarkyti, kuriuose rengiama mūsų didžiajai laisvės kovai jaunoji gvardija.

— Ar jau auksai šio valaus

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
pataria:

1. Nepraileiskit visų uždirtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiūti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visi neatidaro.

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli traukai — naujais krovimo traukiais)
Slygų metų patyrimas — Pigūs ir sažiningas palavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wainbrook 5-9209

THE TRUTH IS

NO SPEED DEMON
THE FIRST STEAMLOCOMOTIVE TO ACTUALLY OPERATE WAS THE INVENTION OF JOHN FICK. IT REACHED A SPEED OF EIGHT MILES PER HOUR AND IT WAS PROPPED UP ON GIANT CHAINS CONNECTED TO THE ENGINE THE YEAR 1825

OH DOCTOR!
HERE IS THE COSTUME WORN BY DOCTORS IN PLAGUE-RIDDEN LONDON IN THE YEAR 1720. THE ELONGATED NOSE WAS FILLED WITH SPICES TO "PURIFY THE AIR"

THE FIRST STEP
...IS THE MOST IMPORTANT THE DAY YOU BEGIN YOUR U.S. SAVINGS BOND PROGRAM IS A TRUE "RED LETTER DAY" IN YOUR CAMPAIGN TO ACHIEVE SECURITY FOR YOUR FAMILY (ASSURE) AN EDUCATIONAL FUND FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION. TAKE THAT STEP TODAY!

Dr. Juzė ir Dr. Kestutis
A GLINSKAI
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antr., 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirt., penkt., 2-4 ir 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. Ofiso: PROspect 6-1795
Rezidencijos: GROvehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, ASU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 iki 11 val.
Trec. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikai antradieniais ir penktadieniais.
Treciad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-3224
OFISO VALANDOS:
Pirm., Ketv. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antr., nuo 1-5, Treciad. ir Šeštadienį tikai susitarus.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Treciadienį pagal sutartį.

DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, šeštadieniais 2-7 p. p., išskyrus sekmd.

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Treciadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 popiet.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviai Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Treciad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REpublic 7-9199
GROvehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska
AKIU LIGU SPECIALISTE
IR PRITAICO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Treciadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakara: pirm., antr., ketv., 6-8:30. Treciadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonai: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
Priėmimo val. (tik pagal susitarimą): 2-4 kasdien ir 6-8 pirm., ir penkt. Šeštadienį 2-4 val. po pietų. Treciad. ir sekmdieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel. PU 5-6766 — Rez. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 8 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienį. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTU GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Treciadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4445 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8 Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonai: YARDS 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Telefonai ofiso: CLIFFside 4-0253
Rezidencijos: GROvehill 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4445 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., antr., ketv. ir penktad. 6:30—

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirm., 8-10 val. vakaro, antr., trečiad. ir penkt. 6-9 val. vak. ir šeštad. 2-4 val. po pietų. 8:30 val. vak. Šeštad. 2-4 val. popiet.

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šešt. 2-6 val. popiet. Išskyrus sekmd.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonai: PROspect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vakare. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. popiet. Treciadieniais ir sekmd. uždaryta.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381

Ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičiūtė
(VAŠKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 p. p., trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Sekmdieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak., trečiad. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonai: HEMlock 4-7899
Namų telefonai: Hilltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch. Supports) ir t. t.
Val.: 9-11 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonai: YARDS 7-7381
Pirma: Vakara: nuo 6 iki 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Trec. ir sekmd. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIU GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARDS 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treciad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptist
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YARDS 7-4616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Tikrinu klausą ir pagelbėju neprigirdintiems.

LALIO ŽODYNAS
yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenu-matoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įristą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina — \$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiūsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— WEDNESDAY, APRIL 25, 1956

AUKŠTAS DIVIDENDAS -- APDRAUSTAS SAUGUMAS -- PELNINGI PATARNAVIMAI VELTUI

Taupykite tvirtuote, apdraustas \$16,500,000.00 istaigoje. Aukštas dividendas ant paid-up shares, current rate. Pasinaudokite dar šiais taupymo skyriais: optional, bonu, Kalėdų ir vakacijų. Galite taupyti per laiskus. Sutaukite išlaidas keičiant čekius ir apmokant įvairiasias šeimos bilas. Veltui patarnavimas nariams. Iškeičiam ir parduodam valdžios bonus. Namų paskolos prieinamiausiomis sąlygomis. Platesnių informacijų gausite, jei paskambinsite GROvehill 6-7575.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, 6234 SOUTH WESTERN AVENUE

ATDARA PRIM. NUO 12 IKI 8, ANTR. IR PENKT. NUO 9 IKI 4, KETV. NUO 9 IKI 8, TREC. UZDARYTA VISĄ DIENĄ, O SEŠTAD. NUO 9 IKI 2 VAL. PO PIETŲ.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Žuvo 8 asmenys

Lėktuvo ir automobilių nelaimėse žuvo aštuoni asmenys. Gordon Blake ir jo žmona Josephine (5732 W. Cornelia) žuvo lėktuvo avarijoje. Jie buvo nuskridę savo lengvu lėktuvu į Valparaiso. Kai grįžo į Wheeling aerodromą, užėjo blogas oras. Jie bandė nusileisti lauke, bet kažkas pasidarė su lėktuvu ir jis nukrito ir susidaužė. Pasėkoje žuvo Blake ir jo žmona.

Kitos šeimos trys nariai žuvo automobilio nelaimėje netoli Jacksonville, Ill. Nelaimėje žuvo Jack Paglini (920 N. Central Park) ir jo du sūnūs: Gregory John ir Carl.

Kiti čekiečiai, būtent E. B. Eadman ir Leona McLemore (3310 W. 135th, Robbins) žuvo netoli Springfield, Ill., kai jų automobilis atsimušė į sunkvežimį.

John H. Davidson (206 Lanford Lane, Prospect Heights) buvo užmuštas, kai jo automobilis susidūrė su kitu automobiliu, kurį vairavo Hans L. Martin.

Martin, jo žmona ir keturių metų dukterė buvo sužeisti ir nuvežti į ligoninę.

Visos tos nelaimės įvyko pirmadienį.

Traukinys

užmušė sargą

Prie Hough gatvės Barringtone įvyko keista nelaimė: keleivinis traukinys užgavo automobilį, kurį vairavo Robert Johnson. Nuo smūgio automobilis apsisuko ir trenkė į pro šalį einantį Rolland Bills, geležinkelio sargą. Bills buvo vietoje užmuštas, o Johnson išliko gyvas.

Nutroško

berūkydama lovoje

Ugniagesiai rado nutroškusį lovoje May Burns, kuri gyveno 207 S. Racine av.

Kaip atrodo, Burns berūkydama lovoje užmigo. Nuo cigarečių užsidegė čiužinys, o to pasėkoje moteris nutroško.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MĖSLIŲ KNYGOJE. Knyga gausite Naujienose tik metu!

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 25 d. Hollywood svet., 2417 West 43rd St. Pradžia 7:30 val. vakare (punktuotai). Kvietėmia narius kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Girdėsite draugijos šokių vakaro komisijos pranešimą, taip pat aptarsime kitus draugijos reikalus.

—J. Ufara, nut. rašt.

I Lietuvą

galite pasiūti akordeonus, laikrodžius, foto aparatus, rašomas ir siuvas masinas ir kitas vertingas prekes. Išsiuntimas greitas ir nebrangus. J. Karvelis, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: Yards 7-0677.

P. S. Čia pat tikrinama ir nustatoma tikras laikrodžio ėjimas — nemokamai. Kataloge, kuriame telpa 200 visokių lietuviškų plokštelių, įdėnuotų Kipro Petrausko, Grigaitienės, Šabaniausko, Dolsko ir kitų. Taipogi lietuviškos gaidos, knygos, gintaro dirbiniai ir kiti lietuviško meno kūrinių. Katalogo kaina tik 90 centų. (Skelb.).

TRUMPAI

— L. S. Ramovė Chicago Skyrius ne tik pagal išgales šelpia visokeriopas organizacijas: jaunimo, skautų ir sporto, bet ir plečia savo organizacijos veiklą, būtent: be skyriu turimų specialių grupių, dar įvedė jaunųjų ramovėnų grupę, kuriai priklausoys jaunuoliai, tarnavę JAV kariuomenėje. Tokiu būdu skyriaus narių skaičius kasdien didėja. Pastaruoju metu į skyrių įsirašė čia gimęs, augęs ir aukštuosius mokslus išėjęs advokatas Jonas B. Kerulis, vienas iš žymiausiųjų sportininkų lietuvių vadų Edmundas Vengienas ir karo invalidas, Vyčio Kryžiaus kavalierius, savanoris-kūrėjas Kazys Dobilas. (P. E. D.)

— L. S. Ramovė Chicago Skyrius lietuvių sporto olimpiadai, įvykusiai š. m. balandžio 21—22 d. d. Chicagoje, per sporto klubą "Neris" paskyrė \$25.00 dovanoms ir per šachmatininką Karpušką serganciam šachmatininkui X paskyrė \$10.00 auką. (P. E. D.)

— Inž. V. Paviličius, skautiškausias iš visų Chicago skautų (ėvų, rūpinasi svečių priėmimu ir vaišėmis Skautų Seserijos baliuje, kuris įvyks geg. 5 d. Western Ballroom salėje. Baliaus pradžia 8 v. v.

— J. Petruolis 6 veiksmų drama "Prieš Srovę" vaidinanti lietuvių baudžiauninkų draugo poeto kun. A. Strazdelio gyvenimą pakartotinai statoma š. m. gegužės mėn. 5 ir 6 dienomis "Sokol" salės scenoje.

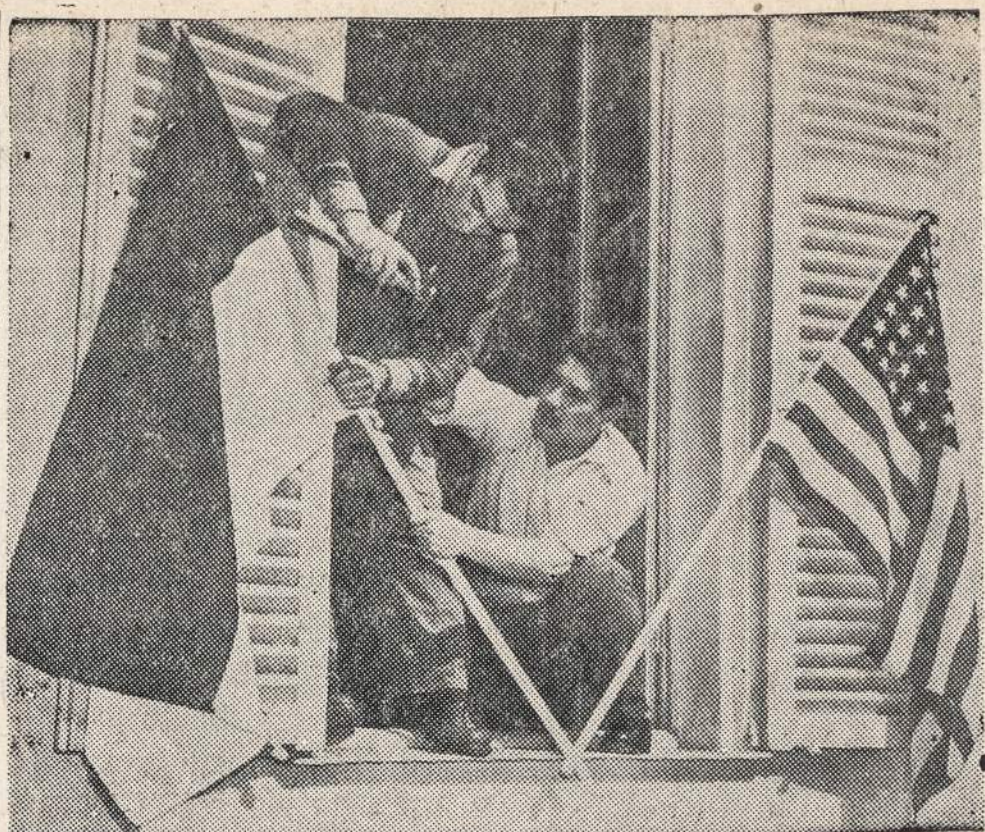
— Praėjusį šeštadienį muziko Pakšto svetainėje, So. Halsted gatvėje, susirinko Jono Rentauskas, gyv. Emerald Ave., 3431, giminės ir artimieji draugai atšvęsti jo gimtadienį. Susirinkusieji prie gražiai ir turtinai paruoštų stalų, smagiai praleido kelat valandų laiko pasikalbėdami, padainuodami ir palinkėdami ilgiausiu ir geriausiu metu.

— Ona Kundrotienė-Skamarakienė buvo rimtai susirgusi. Teko gulėti ligoninėje. Dabar yra savo duktės namuose 5128 S. Neenah Ave. Onai Skamarakienėi teko ilgoką laiką gyventi anglakasių rajone Collinsville, Ill., kur ji išauklėjo didelę šeimą. Šiuo laiką gyvena su savo jauniausia dukra Nora.

— Dr. K. Drangelis, turįs savo ofisą 2420 W. Marquette Rd., yra nuolatinis Lietuvių Studentų Šalpos Fondo narys ir paremti besimokslinanti lietuvių jaunimą dabar paukojo \$10.

— Antanas Talalas, "Naujiečių" skaitytojas, turįs namus 10546 So. La Salle St., ilgus metus išdirbęs Palmer House didžiausią viešbutyje miesto centre, dabar išėjo į pensiją.

— Lietuvių Socialdemokratų 4-tos Kuopos ruošiamas Lietuvių Socialdemokratų Partijos 60 metų įkūrimo paminėjimas ir drauge gegužės 1-mos dienos šventės atžymėjimas įvyks gegužės 4 d. 7 val. 30 min. Lietuvių Auditorijoje. Paskaitą turės iš New Yorko atvykęs senas visuomenės veikėjas Kipras Bielinis ir kalbės be to, visiems Chicagočiams žinomas "Naujiečių" redaktorius Dr. P. Grigaitis. Visuomenė kviečiama tą dieną apsilankyti ir nepraleisti tos retos progos pasiklausyti apie demokratinių judėjimą kovoje už darbo žmogaus laisvę ir už laisvę atstatyti Lietuvos Nepriklausomybę.

Monako gyventojai savo princą Rainierį ir amerikietės aktorės Grace Kelly vestuvių progą jau iškabinėję languose Amerikos ir Monako vėliavas.

Lloyd Backe ir jo 10 metų dukrelė rodo, kaip jie degino katalogo lapus, kad nesusaltų, kada sniegas buvo užgrūvęs jų automobilį prie Pierre, So. Dakota.

Šachmatai sporto olimpiadoje

Seštoje sporto žaidynėse, vykusiose š. m. balandžio 21, 22 d. Chicagoje, dalyvavo taip pat šachmatininkai iš Detroito ir Chicago. Kadangi detroitiečiai nesudarė komandos, tai įvyko tik individualinis turnyras tom-bola turnyrų pavyzdžiu — kiekvienas turėjo įsai patirtai 20 min. Sporto klubas "Neris" paskyrė laimėtoji gražią dovaną, būtent, \$60.00 vertės radijo aparatą. Čia šachmatininkai turi ypač padėkoti ponui Aleksus Kikilui, kurio pastangomis kaip tik "proto sportininkams" atiteko ši dovaną.

Kaip buvo tikėtasi, pirmąjį prizą laimėjo meisteris P. Tautvaiša, surinkęs 7 taškus iš 8 galimų (lygiosios su meisteriu Skėma ir A. Zujum); antrąjį prizą — albumą — laimėjo meisteris Skėma, surinkęs 6½ taško (pralaimėjo K. Jakštui); trečioji vieta su 6 taškais atiteko mūsų garbiam jaunam žaidėjui — K. Jakštui; toliau seka A. Zujus su 5½ taško, Vl. Karpuska su 4, Kutas (Detroit) su 3½, Gilvydis (Detroit) su 1½, Šalkauskas ir Kaunas su 1 tašku.

Šachmatininkai dalyvavo ir sportininkų parade. Bežygiuojant pro žiūrovus staiga pasigirdo malonus moteriškas balselis: "Tai, kodėl jau šachmatininkai ne su trumpomis kelnaitėmis, kaip visi kiti?" Nežinau, ar visi girdėjo šį nustebimo klausimą... Chicagočiai šachmatininkai patenkinti, kad radijo aparatui neteko atlikti ilgos kelionės į Detroitą. Šiuo atveju šachmatininkų vaishingumas negalėjo nusverti lokalinio patriotizmo.

Kandidatų turnyro Amsterdamė padėtis po 14 ratų: 1, 2, 3 — Smyslov, Keres, Geller su +8½ —5½; 4, 5, 6 Bronšteinas, Petrosjan, Spasskij su +7½—6½; toliau Szabo su 6½—7½, Filip +6-8, Panno +6-8, Pilnik +4-10. Kaip matome šeši šiuo metu pirmasias 6 vietas (pagal taškus — pirmasias dvi). Laidna, bet faktas: visai nebuvo reikalo važiuoti į Amsterdamą — viską galima buvo atlikti "šeimyniškai" pas save namie. Liko dar 4 ratai. A. Z.

Skaitykite "N-nas"

LRKSA 70 m. gyvavimo minėjimas Roselande

Š. m. balandžio mėn. 15 d., 4 val. po pietų, Susijungimo 33 kuopa surengė gražų sąjungos 70 metų veikimo minėjimą parapijos salėje. Į minėjimą atsilankė nemažas būrelis narių, kitų kuopų bei organizacijų atstovų ir šiaip svečių. Minėjimą banketą atidarė kuopos sekretorius Kazys Rubinas. Į garbės prezidentumą buvo pakviesti kuopai nusipelnusieji asmenys, seniausieji kuopos nariai ir kiti organizacijų atstovai. Gražią invokaciją perskaitė kun. A. Stanevičius. Po to pagerbti atsisotimū ir tylos valandėlė mirę kuopos nariai, kaip kun. Kemešis, buvęs šios kuopos narys (miręs Sibire). Toliau buvo pagerbti seniausieji nariai ir su gausiomis šeimomis įsirašiusieji 33 kuopon. 33 kuopos praeities darbus nupasakojo K. Rubinas. Pagrindinę kalbą bankete pasakė K. Kleiva. Taip pat jis sveikino 33 kuopą centro valdybos pirmininko šimūčio ir Chicago apskr. valdybos vardu. Po jo sekė kitų kuopų atstovų sveikinimai. 163 kuopos vardu sveikino J. Aukštaitis, 160 kp. — J. Jusevičius, 15 kp. — V. Galvydis. Visų šventųjų parapijos klebonas kun. J. Šaulinskas, LB — Kostas Čepaitis, Chicago BALF apskr. valdybos ir 57 skyr. — Kostas Bružas, SLA 63 kp. — P. Kurzikas, Lietuvos Demokratų Klubu Roselande — J. Pivarūnas.

Mening dalį atliko, nors dar jaunutė, bet gabi roselandietė dainininkė, Teresė Papšytė; padainavo: Mano gimtinė — Kacanausko, Leisk man švesti — C. Gounod'o, Kur bakūžė samanota — Šimkaus. Pianu akomponavo R. Sabonis. Paskui sudainavo vyrų kvartetą, vadovaujamas R. Sabonio. Meninė dalis baigta daina "Ilgiausių metų".

Visi susirinkę buvo pavaisinti gardžiais užkandžiais, gamintais senos darbuotojos daugelyje organizacijų p. Matildos Rubinienės. Nebuvo pagailėta ir "švesto vandenilio", kuris dar labiau suartinio vienus su kitais. Tad ir tarpusavy kalbų netrūko, uža prie stalų, lyg būtų avilys. Visą banketo programą gana sumaniai ir tvarkingai pravedė

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
ENGINEERS — DRAFTSMEN
for
heating and air-conditioning.
Process piping.
JOHNSON & JOHNSON
111 W. Washington St.

WORK NEAR HOME
We have steady work for
STOCK CLERK
No objections to older man
also
Opportunities for
YOUNG MAN TO LEARN
MULTILITH PRINTING
MACHINE
Starting salary \$225 per month.
SEE MISS MANGEL
EUGEN DIETZGEN CO.
2425 N. Sheffield Ave.

PENSIJONIERIUI
GERA VIETA
Reikalingas pagyvenęs vyras trupučiui pagelbėti prie biznio. Turi mokėti draivinti mašiną, negirtuokliauti. Gyvens tyrame ore, prie vandenyno, su linksmais žmonėmis. Geri kambariai, vieta nuolatinė. Rašykite:
N. R., 125 ATLANTIC AVE.,
Atlantic City, N. J.

TIGHT BARREL
COOPERS
Turi būti patyrę.
Nuolatinis darbas.
Malonios darbo sąlygos.
Apmokamos šventės, atostogos.
Sveikatos ir gyvenimo apdrauda.
Pensijos planas.
Kreiptis:
2006 SO. WESTERN AVE.

MEDŽIO DARBININKŲ
Shaper operatorių, varstoto (bench) darbininkų, patyrusių prie vartojimo rankinių įrankių.
HARMONY CO.
3633 So. Racine Ave.

Stasys Juška. Atsilankiusiems padėkos žodį tarė 33 kuopos pirmininkas Pranas Bružas.
Po vaišių sekė šokiai ir dainos.

Anicetas Bubelė
Anicetas Bubelė, spaudos draudimo laikų žem. Kalvarijos apylinkėse vienas iš stropiausių lietuviškos spaudos platintojų, šio mėnesio 17 d. artimiausiųjų būrely atšventė savo vardadienį. Jis atvyko į šį kraštą 1905 m. ir apsigyveno Racine, Wis. Ir čia jis nenustojęs savo gerųjų įvytybių. Tuoj įsijungė į lietuvišką judėjimą. Nebuvo tokios lietuviškos draugijos, kad jis nebūtų jos nariu ir net valdybose. Po kiek laiko persikėlė į Chicago, nusipirko Roselande (10735 S. State St.) namelį, kuriame ir dabar tebegyvena. Nors jau apie 80 pavarųjį teko džiaugtis šia ašarų pakalne, bet dar yra žvalus senukas, mėgstas samojų ir šiandien nesiskirias su lietuvišku laikraščiu ir knyga. Šia vardinių progą jam buvo palinkėta visų susirinkusių dar daug daug pavasarių gyventi mūsų tarpe.
—P. A.

Is Utenos Klubo veiklos

Susirinkimas
Utenos draugiško klubo susirinkimas įvyko balandžio 10 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman av. Susirinkimą atidarė pirm. Adelė Burba 8 val. vakare. Dalyvavo visi valdybos nariai, iššėmus raštininką, kurį pavada-vė pati pirmininkė. Pirmiausia buvo perskaitytas ir priimtas protokolas iš pereinio susirinkimo. Toliau sekė valdybos raportai, kurie buvo vienbalsiai priimti.

Kadangi nebuvo jokių nebaigtų reikalų, tai eita prie rinkimo komisijos, kuri turės gegužės mėnesį surengti pikniką. Piknikui laikas jau parinktas, taip pat ir vieta nusamdyta. Tai bus Lietos daržė gegužės 13 d.
Į komisiją piknikui surengti išrinkti J. B. Jusevičius, Julia Daujotis ir Alice Šarmukšnis. Darbininkai piknikui bus išrinkti kitame susirinkime, kuris įvyks gegužės 8 d. Vengeliausko

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų
Business College Grads
BOOKKEEPING MACHINE
OPERATORS—EXPERIENCED
NCR or Remington Rand.
Salary open.
Permanent. 5 days—36¼ hour week.
Group Life and Hospitalization Insurance.
MR. DE GRAEVE
Franklin 2-4114
CENTRAL STANDARD
LIFE INSURANCE CO.
211 W. Wacker Drive

REIKALINGA moteris arba mergaitė ligone prižiūrėti. Valgis, butas ir atlyginimas. Edward Remeika, 3129 W. 39th Street. LAfayette 3-2563.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
PARDUODAMAS pilnai įrengtas restoranas, 2601 So. Halsted Street. Teiraukitės 3201 So. Lithuanica Ave. Yards 7-0444

PARDUODAMA taverna ir 2 aukštų namas. Dirbtuvių ir pravažiujančių prekyba. Pigiai, nes turi skubiai parduoti. GARDEN 2-2876.

ISNUOMOJAMA rūbų valykla judrioje biznio vietoje, lietuvių kolonijoje. Ideali vieta siuvėjui arba siuvėjai. Nuoma nebrangi. Kreiptis kasdien po 3 val. popiet 2439 W. 69th Street.

TAVERNA su 4 kambariais užpakalyje, vienas kamb. viršuje; 2 auto garazas. Su arba be biznio. LA 3-9397.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrenginiai
PARDUODAMI BALDAI
9x12 Blue Bigelow kauras, riešuto valgomosio kamb. setas, apmuštas 3-jų kamb. setas ir smulkūs daiktai. Greitai parduodami su nuostoliu.
Eastgate 7-9461

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkežymiai
VIKTORIO KOZICOS
Lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas.

CALL-ME-MOTORS Co.
5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieruotojai
JONAS PLEIRYS
DAYZTOJAS — DEKORUOTOJAS
Dažome naujus ir senus namus ir oru ir vidaus. Restoranus, sales ir kt. Skambinkite: PRESCOTT 9-0225
10046 SO. LOWE AVE., CHICAGO

PAINTERS, PAPERHANGERS
AND DECORATORS
JOE RAMA
Dažome naujus ir senus namus ir oru ir vidaus.
Skambinkite: WALBROOK 5-4296

CONTRACTORS — BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 SO. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223 arba
LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING
CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kambariai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile dėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5848

svetainėje. Nariai prašomi gausingai dalyvauti susirinkime, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarti.
Šia proga tenka priminti, kad nariai pasistengtų nario mokesčius užsimokėti. Kas to nepadarė (atsseit, atsiliks su mokesčiais), bus iš narių tarpą išbraukti.
Oras po truputį vis eina šiltyn. Reikia manyti, jog iki gegužės 13 d. jis tiek sušils, kad tikrai malonu bus keletą valandų tyrame ore praleisti. Tad neužmirškite tos dienos ir būtinai atsilankykite į Liepos daržą, kur visi linksmiai ir draugiškai praleisime laiką. Turėsime gėrimų, užkandžių ir gerą p. Paivio orkestrą šokiams.
Tad iki pasimatymo piknike.
—J. B. Jusevičius

—Girkšt-pakšt ant lentos
Kibur-vibur ant tvoros.—Kas?
Atsakymas "Mįslių knygoje".
Kaina \$1.00. Naujienose.

REAL ESTATE FOR SALE

MARQUETTE PARKE
5 kamb. mūro bungalow, ekstra kambariai ant porčiaus, octagon frontas, gazų šildomas. Garazas. Rami vieta gyventi. Tikrai \$16,050.
5 butų mūrinis prie 71-os ir California. Aukšta pastogė, 3 auto mūr. garazas. Našlė priversta parduoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos — 4%. Vertingas pirkiny — \$41,000.
Naujas 2-jų aukštų biznio namas prie 71-os ir Richmond, prieš pat-parką, 2 butai 6-4 kambarių ir erdvi biznio patalpa. Karštu vandeniu alyva šildoma. Sausas rūšys. Pastogė, aluminijaus langai ir stiečiai. \$360 mėnesinių pajamų \$43,000.

BRIGHTON PARKE
2 namai ir ekstra sklypas: mūrinis ir medinis. 5 butai. Centrinis šildymas. Geros pajamos—mažos išlaidos. Našlė priversta parduoti.
GAGE PARKE
4 butų mūrinis (2 po 5) (2 po 3). Centralinis šildymas, visiems butams atskiri pečiai. Pleno balkiai. Baras rūšys. \$74x125 pėdų sklypas, 2 auto garazas. Išsiskelia iš Chicago. \$12,000 įmokėti, \$37,500.

KITUR
4 butų mūrinis (2 po 5) (2 po 4), prie 78-tos ir Morgan. Garų šildomas, stokeris. Pleno balkiai, naujas stogas. \$4,200 metinių pajamų. \$37,000.
3 butų mūrinis (2 po 6 ir 1-5) prie 74th ir Emerald. Karštu vandeniu šildomas, stokeris. 40x125 pėdų sklypas. 4 auto mūrinis garazas. Ažuolo vidaus įrengimai. Nauji porčiai. \$200 mėnesinių pajamų ir 5 kamb. butas. Arti gero susisiekimo ir mokyklų.
Kaina \$28,500.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE—INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

1) MARQUETTE Parko vak. pusėj puikus 1½ metų mūr. bungalow, 3 mieg., \$18,500; 2) Marquette Parke 1-6 ir 1-7, mūr. 2 aukštų, dvig. mūr. garazas, \$28,000; 3) Racine ir 79th 8 apartm., \$77,000; 4) arti 17th ir So. California 13 apartm., \$75,000; 5) arti 40th ir So. Kedzie 8 apartm., \$32,000. A. Reklaitis.

MARQUETTE Parke: 1) 4 metų mūr. bungalow, viršuje neįrengti 3 kamb., \$21,900; 2) rinktinių vietoj puikus mūr. bungalow, 22 met., 5 ir 3 kamb., garazas, \$20,000; 3) 5 butų mūras, 26 met., \$41,000; 4) 4 butų mūras su 2 bižnių patalpomis, geros pajamos. \$48,000; 5) 2 butų mūr. su garžu. \$27,000; 6) naujas 2 butų mūr. namas, \$33,000; 7) 6 kamb. mūr. bungalow, \$15,500. K. Juknis.

GAGE Parke: 1) 1½ a. puikus mūras, 6 ir 3 kamb. šildymas karštu vand. garu. \$17,500; 2) 7 kamb. mūr. rezidencija, šild. karštu vand. alyva. \$13,500. K. Juknis.

2) AUKŠTŲ mūras, 3 po 6, taverna ir gretimas 6 kamb. mūr. bungalow. 2 auto naujas garazas. Sklypas 50 pėdų. Abu namai labai gerame stovyje. Dėl ligos priims geriausią pasiūlymą. Al. Sirutis.

2 BUTŲ (6-6) mūras McKinley Parke. 1 buto nuoma \$114, o kitas — savininkui. 2 maš. garazas. Apšildomas karštu vandeniu—stokeriu. \$18,000. K. Juknis.

GEROJE Marquette Parko vietoje gražus med. 5 kamb. namelis. Sklypas 37½x125. Šild. karštu vandeniu alyva. Garazas. Labai pigus. Al. Sirutis.

PUIKIOJE biznio vietoje, 47th ir Ashland, biznio namas: taverna ir 6 ofisai. Šild. karštu vandeniu alyva. Dėl ligos priims geriausią pasiūlymą. Al. Sirutis.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WALBROOK 5-6015

MŪRINIS 2 butų, 22nd ir Keeler apylinkėje, 5-6 kamb. Karštu vand. alyva šildymas, 2 auto garazas. Platus lotas. \$19,500. Įmokėti \$5,000. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

BRIGHTON Parko apylinkėje parduodamas namas ir biznis — maisto ir mėsos parduotuvė. Savininkas išlaikė 36 metus. Parduoda dėl nesveikatos. Susitarus galima biznį pirkti atskirai. 4140 So. Maplewood Ave.

PRIE 47th So. Wood St. 6 butų medinis apkaltas namas. Sklepas ir pastogė. Pajamų \$200 ir mėn. Kaina \$16,500. Virginia 7-1228.

8519-25 SO. OAK PARK AVE.
(6800 West)
IMOKĖTI \$2,000

Nauji mūriniai bungalow, su 2—3 miegamaisiais, "clay tile" vonios, po visu namu rūšiai, vandentiekiai, "sewers" tinkuotos sienos, karšto oro šiluma. Insuluota. Metaliniai nepraleidžia šalčio langai. 67x150 pėdų sklypai. Atdari apžiūrėjimui kasdien.

Saukite:
"MADORA", Stewart 3-1185
8012 So. Ashland Ave.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos

PRALEISKITE VAKACIJAS
GRAŽIOJE VIETOJE,

prie gero ežero, kur pagauinama daug visokios žuvies. Vasarnamiai įrengti prie paties ežero, su visais patogumais. Vaikams yra vieta žaisti ir maudytis.

Norėdami užsisakyti vietą, rašykite iš anksto

AGNES & STEVES RESORT
TOWNSEND, WISCONSIN

GEREIKTĖS 21 COLIO SPALVOTU TV, PLACIU, KAP GYVENIMAS...

GYVENIMISKAI TIKRU!

Jūs galite šiandien įsigyti pilną 21 colio spalvotą TV! Didelis, puikus, kvapą užimančias — kaip tikras gyvenimas! Rinkitės bet kurį RCA Victor iš dviejų nuostabių naujų kabinetinių stilių. Stebėkite vis daugiau ir daugiau naujų spalvotų programų, o taip pat įvykių, šokių, judų ir baltų standartinių transliacijų. Abu setai vienas kitą papildė. Pilna TV namų pramoga Jums ir Jūsų šeimai!

RCA PRADĖJO IR IŠVYSTĖ DERINAMĄ SPALVŲ TELEVIIZIJĄ.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.